

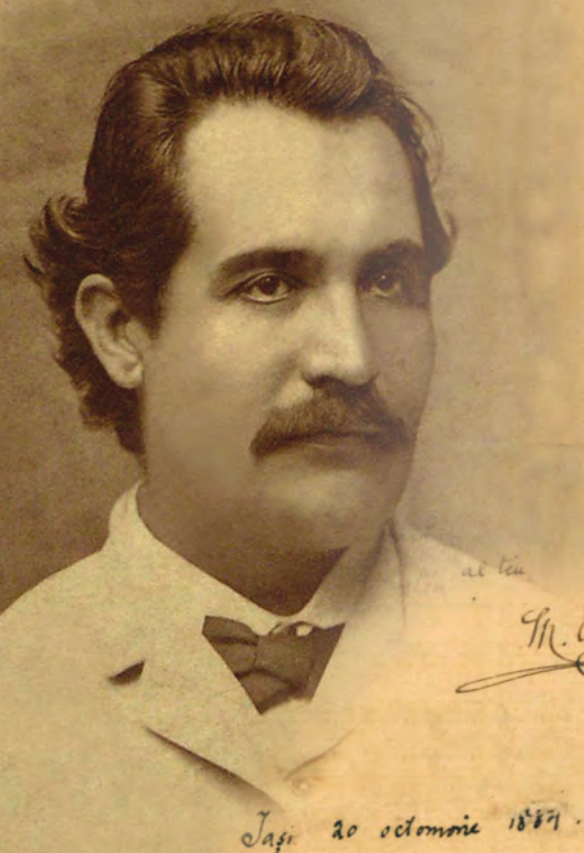
Tudorel ANDREI
Cristi ȘELARU
Vladimir ALEXANDRESCU

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
STATISTICĂ

Eminescu,

profesor de statistică

iași 20 octombrie 1884

într-o beca greu de descurcat. Timp vacanță
mai multe catedre la școala comercială,
cerusem sughinirea istoriei. Dar catedra
aceasta dându-se altuia, m'a însărcinat
pe mine cu geografie și statistică, cu
un program foarte măcar, obiect
care are înconvenientul că mi'a cărat
un cămin pentru studiul său
iar el însuși consistă dintr'un
dicționar ROMÂNIA de nume proprii
și de locuri. Cat despre
moneta e alăt de mărcuți
și îngrămădușă măcar ar trebui un
an sau doi să se introducă
brândurale în acest chaos creditar.

2023

edificia

Jași 20 octombrie 1884.

Tudorel ANDREI
Cristi ȘELARU
Vladimir ALEXANDRESCU

Marin Sorescu:

*"Fiindcă toate astea trebuiau să
aibă un nume li s-a spus Eminescu"*

Eminescu, profesor de statistică

Mihai Eminescu

Editura Institutului Național de Statistică
BUCUREȘTI
- 2023 -

Autori:

Tudorel ANDREI

Cristi ŒELARU

Vladimir ALEXANDRESCU

Colectiv grafică, pre-press, print

Vitty-Cristian CHIRAN - coordonator

Laurențiu Cătălin MUNTEANU

Tehnoredactare:

Gabriela ZAGALCA

Coperta

Alexandru POPESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Eminescu profesor de statistică. - București : Editura Institutului Național
de Statistică, 2023

ISBN 978-606-8590-36-3

821.135.1.09

ARGUMENT

Secolul al XIX-lea a adus în prim-planul gândirii economice europene un binom conceptual – dezvoltare și statistică – a cărui funcționalitate a fost pe deplin validată de viitoarele evoluții. Inclusiv în România, țara noastră nerămânând în afara fluxului istoric prin care s-a transformat lumea, așezând întregul proces al vieții sociale și economice pe temelia solidă a cunoașterii, a cunoașterii prin statistică.

Nu este, deci, o întâmplare că marile personalități dăruite lumii de pământul românesc au avut atingere, într-un fel sau altul, cu noua știință aplicată care cucerea lumea.

Statistica noastră oficială de astăzi datorează enorm acelor părinți fondatori care i-au adus la începuturile sale un loc de frunte, cu un plus de recunoaștere, de autoritate, de încredere între statisticile lumii.

Sub semnul acestei datorii de onoare, deschidem acum seria de publicații menită să readucă (în multe cazuri chiar să aducă, în premieră) contribuții, deseori inedite, ale acestor precursori de geniu, la consolidarea demersului statistic românesc în context internațional.

Începutul îl facem cu acest volum, "Eminescu – profesor de statistică", lucrare ce evocă, pe bază de documente, integrarea marelui poet în spațiul statistic național, nu doar prin utilizarea datelor și informațiilor statistice în bogata sa publicistică, ci și prin cunoașterea în profunzime a mecanismelor intime ale procesului statistic. Devansând, din acest ultim punct de vedere, profesioniștii ai statisticii, nu numai din țară, ci și din străinătate.

Firească, la finalul acestei pagini de deschidere, este mulțumirea cuvenită Arhivelor Naționale și Bibliotecii Academiei Române, cele două instituții simbol ale spiritalității românești. Fără contribuția lor, prin accesul pe care ni l-au facilitat la tezaurele de documente și publicații pe care le dețin, această carte n-ar fi fost posibilă.

O mulțumire cu totul deosebită adresăm domnului profesor universitar doctor inginer Nicolae Noica, membru de onoare al Academiei Române, Directorul General al Bibliotecii Academiei, cel care, prin propriul exemplu, a fost pentru noi modelul de urmat în încercarea de a redescoperi lucruri inedite, frumoase și importante ale propriei noastre istorii, ale istoriei statisticii oficiale din România.

Autorii

INTRODUCERE

Puține sunt domeniile pe care Mihai Eminescu, **”românul absolut”**, să nu le fi atins. Epoca în care a trăit poetul a coincis cu creșterea și dezvoltarea statului modern român în aproape toate domeniile secolului XIX.

Nu este deloc de mirare că Mihai Eminescu a intrat și pe un teritoriu puțin explorat și aflat abia la debutul său în România, dar și în lume: **statistica**. Și nu puține sunt mențiunile statistice și folosirea statisticii în operele eminesciene, îndeosebi în activitatea sa de gazetar.

În anul 1859, când Țara Românească și Moldova înfăptuiau unirea, Eminescu împlinea 9 ani. În acea vreme, în ambele principate, pentru prima dată în același timp, a debutat un recensământ al populației, întâiul în istoria statisticii oficiale românești. În Moldova, Ion Ionescu de la Brad era cel care conducea și coordona activitatea de recenzare, din poziția sa de prim șef al statisticii moldovenești. Fără îndoială, Gheorghe Eminovici și Raluca Jurașcu, părinții copilului Mihail, l-au declarat, alături de ceilalți frați ai săi, la recensământul care a început la 1 august 1859 și s-a terminat în prima parte a anului următor.

Recensământul din 1859 l-a găsit pe Mihai Eminescu la Cernăuți, unde studia, începând cu clasa a III-a, din 1858, la școala primară National Hauptschule (Școala primară ortodoxă orientală). Ca statistică, la finalul clasei a III-a, Eminescu era al cincisprezecelea dintre cei 72 de elevi. Tot aici termină și clasa a IV-a în anul școlar 1859/1860, fiind al cincilea din 82 de elevi.

Așadar, primul contact cu **statistica oficială românească** a avut loc încă din copilărie, când capul de familie, adică tatăl său, l-a declarat la primul recensământ din istoria României.

Prolifera operă a lui Eminescu face referiri directe, concrete, nenumărate la statistică, el folosind cifrele din publicațiile statistice pentru a-și demonstra și susține teoriile politice și economice. Ba mai mult, **Mihai Eminescu nu se sfiște să arate cât de importantă este statistica**, un domeniu aflat pe atunci într-o etapă de pionierat.

Desigur, pentru mulți ar putea fi apreciată ca fiind o întâmplare atenția pe care Eminescu a acordat-o statisticii. Dar, nu era deloc așa. El nu era un novice în materie de statistică. În anii pe care i-a petrecut studiind la Viena, **Mihai Eminescu a participat la cursurile unuia dintre cei mai mari statisticieni ai epocii**, austriacul Franz Xavier von Neumann Spallart (1837-1888), viitorul vicepreședinte al Institutului Internațional de Statistică (fondat la 24 iunie 1885) și șeful Partidului Liber-schimbist austriac! Cu siguranță putem presupune, fără a avea teama că am greși, că Eminescu și-a luat notițe și din domeniul interesant al statisticii, iar la revenirea în țară le-a folosit deplin în activitatea sa de jurnalist, în care temele politice se împleteau cu cele social-economice.

Dacă am vorbit despre primul ”contact” al lui Eminescu cu statistica oficială românească, odată cu recenzarea de la 1859, trebuie să punctăm și **”primul contact” al lui cu statistica moldovenească**, cu ocazia ultimei catagrafii realizate în Moldova, în 1851. Atunci, la fel ca și peste 8 ani, tatăl său, Gheorghe, avea să îl declare pe copilul de numai un an, Mihail, la ceea ce avea să fie **ultima catagrafie din Moldova** organizată conform Regulamentelor Organice. Noul domn, Grigore Ghica, a decis ca

să facă o nouă **catagrafie în 1851**, după cea din 1845, iar noua așezare a impozitelor să se facă de la 1 ianuarie 1852. Recensământul din 1851 reprezintă un progres vădit la care și-au adus contribuția oameni cunoscători ai problemelor de statistică, ca N. Șuțu și C. Negruzzi.

Statistica era un cuvânt interesant în epoca în care Eminescu și-a desfășurat activitatea sa multilaterală. Iar statistica va deveni unul dintre pilonii stabili pe care și-a construit argumentația articolelor sale economice.

”Dacă cifrele nu guvernă lumea, ele arată cel puțin cum este guvernată”, scria Eminescu citând din Goethe.

Eminescu a fost la curent cu activitatea Oficiului Central de Statistică, a șefilor acestuia, precum și a publicațiilor Oficiului. Totodată, ca orice jurnalist, Eminescu cerceta și ce se publica în Monitorul Oficial, acolo unde apăreau adeseori texte legate de statistica oficială, lucru expus chiar de el, în mai multe articole.

În activitatea sa gazetărească, începută la Iași și continuată la București, Eminescu a demonstrat că noțiunile de statistică îi sunt familiare și prin consultarea publicațiilor scrise de prințul Nicolae Șuțu, primul care scrie o carte dedicată statisticii și unul dintre oamenii care aveau să joace un rol important în statistica românească.

Un episod extrem de interesant se desfășoară în a doua jumătate a anului 1884, un an zbuciumat și defavorabil pentru ceea ce va urma în viața genialului poet. După ce boala îl obligase să renunțe la activitatea prolifică de gazetar, Mihai Eminescu pleacă de la București și ajunge la Iași, nu înainte de a fi internat în străinătate. La Iași, o nouă ușă i se deschide: după ce i s-a refuzat acordarea catedrei de istorie universală la ”școala comercială”, în septembrie 1884, lui Eminescu i se acordă un post de **profesor suplinitor catedra de geografie și statistică**, ”cu un program foarte încărcat”. Însă cariera de **profesor de statistică** a fost mai scurtă decât se aștepta oricine, chiar și el. După numai două-trei săptămâni de la începutul anului școlar, Mihai Eminescu a suferit un accident teribil: fractură de maleolă. Avea să fie ieșirea din viața publică a lui Eminescu, care nu a mai revenit la catedră, în ciuda faptului că reușea, lună de lună, să se deplaseze pentru a-și încasa leafa, 215 lei lunar, așa cum reiese din statele de plată ale vremii.

Sfârșitul anului 1884, perioada cuprinsă între septembrie și decembrie, și prima jumătate a anului următor lipsesc în aproape toate volumele dedicate vieții lui Eminescu. Noi încercăm să o refacem, mai ales sub aspectul faptului că **Eminescu a fost profesor de statistică**.

Însă, până să ajungă să predea statistica, Eminescu a avut un an destul de greu. După ce s-a mutat la Iași, chiar în toamna lui 1884, i se oferise postul de subbibliotecar la Biblioteca Centrală din Iași, la data de 24 septembrie, după plecarea lui A. Philippide. Este un arc peste timp, pentru că, în urmă cu un deceniu, în 1874, Eminescu fusese directorul aceleiași instituții. De altfel, cele două meserii, cea de subbibliotecar și de profesor, le va desfășura, cel puțin scriptic, în paralel.

Un alt arc, tot de 10 ani, este și revenirea la catedra de profesor a lui Eminescu. În anul școlar 1874-1875, poetul a predat doar un semestru, al doilea, la "Institutul Academic", un liceu nou înființat, de unde a plecat în luna mai, după o demonstrație a elevilor împotriva sa.

"Aici a fost profesor și marele poet Eminescu. A fost profesor de limba germană în semestrul al doilea al anului școlar 1874—75, în locul lui Samson Bodnărescu, numit director al Liceului Bașotă. Un episod din acest timp, povestit de cei ce mai trăesc și astăzi. În una din zilele luni Mai 1875, câțiva elevi ai „Institutului Academic”, au propus să facă o demonstrație în contra lui Eminescu, simțindu-se nedreptățiți de notele ce le pusese la l. germana Eminescu. A doua zi, la ora de germană, conform înțelegerii avute, cei 37 elevi din clasă (secția I superioară), s’au retras cu toții în sala de gimnastică, unde s’au închis pe dinăuntru, așa că la intrarea sa în clasă, Eminescu o găsi goală. Nedumerit și surprins, se duse în cancelarie unde comunică cazul șefului pedagogilor Hurzui.

Când a sunat ora 9, elevii au părăsit sala de gimnastică și au reintrat în clasă. Aici își făcu intrarea directorul Melik, care întrebă de ce elevii nu au intrat în clasă la ora de l. germana. Elevii răspunseră că Eminescu se poartă cam brusc cu ei, punându-le în acelaș timp și note mai mici decât li se cuvenea, conchizând ca nu’l mai vor ca profesor.

Melik, cu calmul cel mai perfect, le-a răspuns: — Bravo, foarte frumos! Va să zică de aci înainte d-voastră vreți să dictați în școala și să impuneți profesorii, după alegerea și aprecierea dumneavoastră!

Și, cu tonul apoi grav, a replicat: — după cum v’ați făcut cheful de a nu asista în ora întâia la cursul de germană, tot astfel să mi’l faceți și pe al meu, de a nu vă coboră la dejun în refectoriu”.

Și într’adevăr, când a sunat de dejun, elevii au găsit farfuriile dela masă, întoarse pe dos. Afrontul li s’a părut mare de tot și atunci elevii au întors farfuriile pe față, au smuncit din mâna feciorilor farfuriile de mâncare pe care le duceau la celelalte mese și au mâncat. Directorul Melik apăru din nou, dispunând încetarea din acel moment a cursurilor secției I-a. Elevii s’au răsvrătit. Elevii secției III inferioară de liceu, printre cari C. Mille, cunoscutul fost ziarist și V. G. Morțun, au vroit să facă cauză comună. Consiliul profesoral a hotărât în prima zi excluderea lui V. Dimitriu, șeful clasei, astăzi profesor universitar la Cluj, C. Tatovici, Al. Stamati etc.

Mai târziu tuturor le-a părut rău de această răsvrătire, împotriva celui mai dulce și ilustru poet al neamului nostru. Eminescu s’a retras din profesorat și i-a urmat Palcu.” - Rudolf Șuțu, Iașii De Odinioară, Vol. II, 1928, p. 208-209.

Experiența lui Eminescu de profesor era, deja, în octombrie 1884, dublată de cea de gazetar, bibliotecar și revizor școlar, dincolo de cea de poet.

Anul școlar 1884-1885, care începea la 1 octombrie, îl prinde pe Mihai Eminescu profesor suplinitor la ceea ce se numea "Școala Publică de Comerțu din Iasi". Însă, conform documentelor de la **Arhivele Naționale**, Eminescu a ajuns cu totul întâmplător să predea statistica, știința atât de folosită în sutele de articole din gazetăria eminesciană.

Mihai Eminescu cere catedra de istorie universală la Școala Comercială din Iași

La data de 18 septembrie 1884, Mihai Eminescu înregistrează, la Registratura Ministerului Agriculturii, Comerțului, Industriei și Domeniilor, cererea prin care **solicită ministrului să i se încredințeze suplinirea postului de profesor la catedra de Istorie Universală** de la Școala Comercială din Iași, până la ocuparea ei prin concurs.

”Domnule Ministru,

Aflând că catedra de istoria universală de la școala de comerț din Iași este vacantă, vin prin aceasta a Vă ruga să binevoiți a-mi încredința suplinirea acestui post până la concurs.

Primiți, Vă rog, Domnule Ministru, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

M. Eminescu

Domniei Sale, Domnului Ministru al Domeniilor”

se arată în actul datat 18 septembrie 1884.

Pe cerere, la data de 12 octombrie, există o **Notă** prin care se precizează să se treacă la dosar, deoarece, în urma concursului, la catedra solicitată de Eminescu a fost numit profesor, iar **poetului i s-a acordat suplinirea catedrei de Geografie și Statistică** de la aceeași școală.

Așadar, dorința lui Eminescu de a preda istoria nu s-a împlinit, în schimb i s-a oferit catedra de geografie și statistică, iar poetul o va accepta.

”La dosar

Deoarece la această catedră în urma concursului s-a numit Dl. B. I. Radu și Dlui Eminescu i s-a acordat suplinirea catedrei de Geografie și Statistică de la Școala Comercială din Iași

12 octobrie 84”

Iasi in 18 Septembrie 1884.

REGISTRATURA
MINISTERULUI AGRICULTURII COMERCII
INDUSTRII SI DOMENIILOR.

182 400
150

DIPTI SI TITLU
AGRICULTURII, INDUSTRII SI COMERCII
INREGISTRAT LA Nr. 4413
1884 Lina 19 Sept

La Pres. Com. Inter. de Rep. Com. Inter. de Rep.
de lege - raportul
V. B. J. N. = 4413.
Hadits

Prin aceasta a Vă ruga să binevoiți a-mi încredința
suplinirea acestui post până la concurs.
Primiți. Vă rog. Domnule Ministru, asigurarea
deosebitei mele considerații

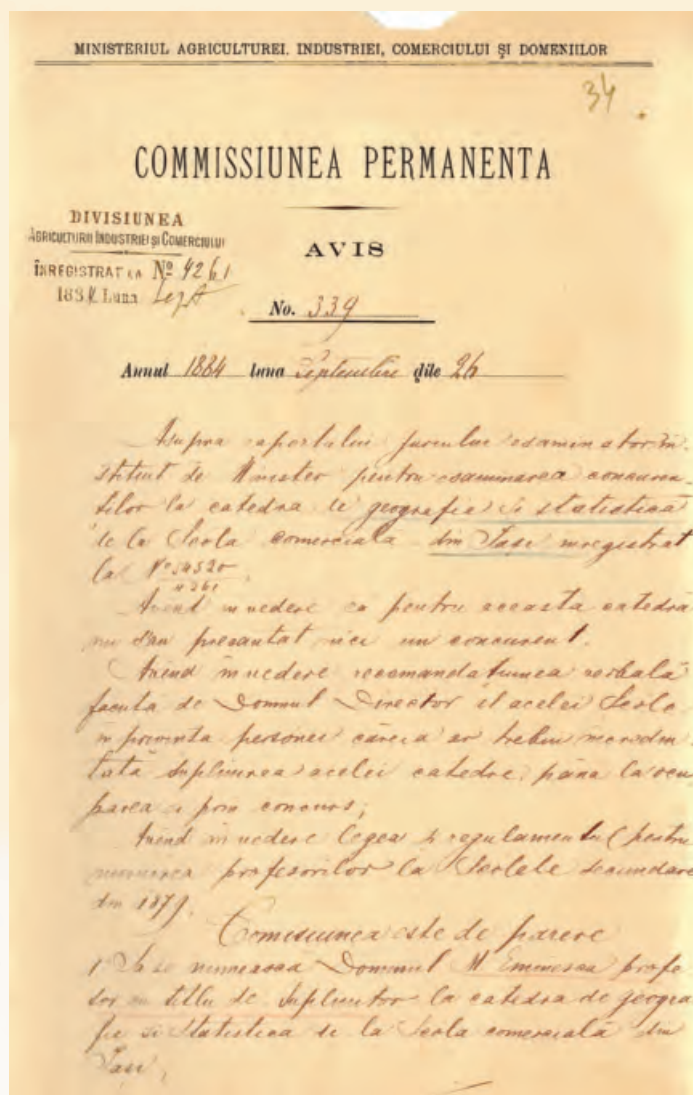
P. ad. or.
de or. - ce la a cart. cabinet.
concursului si minist. de B. J. Rada
inconsistenta acordat suplimentului de
proprietate si proprietarii de la
Comerciale - din Tab. 12 Oct 84
A. J.

Domnule Sală
Domnului Ministru al Domeniilor.

Ministerul îl numește pe Mihai Eminescu profesor cu titlu de suplinitor la catedra de geografie și statistică

La 26 septembrie, "Commissiunea Permanentă" din "Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor" emite un "avis" către "Divisiunea Agriculturii, Industriei și Comerțului" din același minister, prin care, în urma raportului juriului examinator al concurenților la catedra de Geografie și Statistică de la Școala Comercială din Iași, deoarece nu s-a prezentat nici un concurent, **propune să fie numit Mihai Eminescu în postul de profesor cu titlul de suplinitor** și să se publice concurs pentru ziua de 23 iunie 1885. Toate acestea sunt făcute, așa cum spune documentul, la **recomandarea verbală a directorului școlii**.

"Asupra raportului juriului examinator instituit de Minister pentru esaminarea concurenților la catedra de geografie și statistică de la Școala Comercială din Iași înregistrat la No. 54520/4261;

Având în vedere că pentru această catedră nu s-au prezentat nici un concurent;

Având în vedere recomandățiunea verbală făcută de Domnul Director al acelei Școle în privința persoanei căreia ar trebui încredințată suplinirea acelei catedre până la ocuparea ei prin concurs;

Având în vedere legea și regulamentul pentru numirea profesorilor la Școlile secundare, din 1879;

Comisiunea este de părere

1 Să se numească Domnul M. Eminescu profesor cu titlu de suplinitor la catedra de geografie și statistică de la Școla comercială din Iași

2 Să se publice concurs pentru ocuparea acestei catedre pentru ziua de 23 Iunie 1885, care se va ține la localul Universității din Iași.

Se aprobă”

2: Să se publice concurs pentru ocuparea acestei
catedre - pentru ziua de 23 Iunie 1885, care se
va ține în localul Universității din Iași.

Maurel

Finca

2 Iunie 1884
se aprobă
Hambur

Ministerul emite documentul prin care Mihai Eminescu este numit profesor de statistică

La data de 4 octombrie 1884, **ministrul secretar de stat** de la "Departamentul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor" emite decizia prin care **îl numește pe Mihai Eminescu profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică** de la Școala Comercială din Iași, cu data de 1 octombrie.

"Noi Ministru secretar de stat la Departamentul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor

Având în vedere că la concursul publicat a se ține la 10 Septembrie 1884, pentru ocuparea cu titlu provisoriu a catedrei de geografie și statistică de la Școala Comercială din Iassy nu s-a prezentat nici un concurent;

Având în vedere recomandarea verbală făcută de Dlu. Director al acelei școle;

Având în vedere avisul comisiunii permanente cu No. 339 din 26 septembrie 1884;

Având în vedere art. 20 din legea pentru numirea profesorilor la gimnasia, Licee și Școli profesionale din 17 Martie 1879;

Decidem:

Art. I. Domnul M. Eminescu, se numește profesor suplinitor la catedra de geografie și statistică de la școala comercială din Iassy pe ziua de 1 octobrie 1884 cu contribuțiunea prevăzută în buget.

Art. II. Se va publica concurs pentru ocuparea acestei catedre cu titlu provisoriu pentru ziua de 23 iunie 1885.

Art. III. Domnul Șef al Divisiunii Agriculturii, Industriei și Comerțului este însercinat cu executarea decisiunii de față.

Data în București la 4 octobrie 1884

Ministru"

492
DIVISIONEA
AGRICULTURII, INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI
REGISTRAT LA Nr. 4768
1884 la 4 Octombrie

37
REGISTRATURA
MINISTERULUI AGRICULTURII, INDUSTRIEI
ȘI COMERCIULUI
INDUSTRIEI ȘI DOMENIILOR
Nr. 4768 1884 4

Noi Ministrul secretar de Stat la Departamentul Agriculturii, Industrii, Comerțului și Domeniilor.

Având în vedere ca la concursul publicat a se ține la 10 Septembrie 1884, pentru ocuparea cu titlu provizoriu a catedrei de geografie și Statistică de la Școala Comercială din Iași, nu s-a prezentat nici un concurent;

Având în vedere recomandățiunea verbală făcută de Sr. Director al acelei școli;

Având în vedere avizul comisiunii permanente cu Nr. 339 din 26 Septembrie 1884;

Având în vedere art. 20 din legea pentru numirea profesorilor la gimnaziu, licee și școli profesionale din 17 Martie 1879;

Decidem:

Art. I. Domnul M. Eminescu, se numește profesor suplinitor la catedra de geografie și Statistică de la Școala Comercială din Iași, pe ziua de 1 Octombrie 1884 cu retribuțiunea prevăzută în buget.

Art. II. Se va publica concurs pentru ocuparea acestei catedre cu titlu provizoriu pentru ziua de 23 Iunie 1885.

Art. III. Domnul Șef al Diviziunii Agriculturii, Industrii și Comerțului este insercat cu executarea deciziunii de față.

Data în București la 4 Octombrie 1884.

Ministru
C. M. ...

26
Din Arh.

7. Nr. 4261

Nr. 4261
1884 febr.

Decisune

Nr. Ministrului etc

Având în vedere că în comunicatul publicat a se ține pentru ziua de 10 Septembrie 1884, pentru ocuparea cu titlu provizoriu a catedrei de geografie și statistică - de la Școala comercială din Iași, nu s'c prezentat nici un concurent;

Având în vedere recomandarea verbală făcută de D^{le} Director al acestei școli;

Având în vedere arisul emisivii permanente nr. 339 din 26 Septembrie 1884;

Având în vedere art. 20 din legea pentru numirea profesorilor la gymnasium, licee și școli profesionale din 17 Martie 1879;

Decidem:

Art. I D^{le} M. Eminescu, se numește profesor suplimentar în catedra de geografie și statistică - de la Școala comercială din Iași pe ziua de 1 Octombrie 1884.

cu retribuiriile prevăzute
în buget.

Art: II. Serv. publică com-
muni pentru ocuparea acestor
cavitate cu titlu provizoriu
prevăzută în art. 23 din 23 Iunie 1885.

Art: III. De la 1. Iulie 1885
Jud. S. Coru. este înscris
cu executarea deciziilor de fact.

Data în Bacău la . . . 1889

Ministr

Mihai Eminescu primește înștiințarea de la minister

Peste numai două zile, la data de 6 octombrie 1884, **Mihai Eminescu primește o adresă** de la Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor prin care i se aduce la cunoștință că **a fost numit profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică** de la Școala Comercială din Iași, în urma recomandării făcute de directorul școlii, și că trebuie să depună jurământul.

"D. M. Eminescu

În urma recomandațiunii făcută de Dl. Director al Școlei Comerciale din Iași, (...) am onore a vă face cunoscut că în baza unei decizii No. 59983/84, Dvs. sunteți numit de la 1 octobrie 1884 profesor cu titlu suplinitor la catedra de Geografie și Statistică de la Școala Comercială din Iași până la ocuparea acestei catedre prin concurs.

Comunicându-vă cele ce preced, am onore a vă ruga ca să bine-voiți a depune cuvenitul jurământ înaintea Dlui. Director al acelei școle și apoi să intrați în eserițiul funcțiunii ce vi s-a încredințat."

4261
Dir. Aps.

J. N. 4768

D. N. Eninescu

1

№ 59983
7884 § 6

en urma recomandarii facute de
Directorul al Școlii Comerciale din
Iap, sub-școlă, având și pe
Comisiunea permanentă, am vrea
a vă face cunoscut că în baza Dec
siunii nr. 59983/84, de șantetă ma-
nit ^{pe l. nr. 10 din 1 octombrie 1884} în titlu suplimentar la
catedra de Geografie și Istorie
de la Școala Comercială din Iap
pînă la ocuparea acestei catedre
prin concurs.

Comunicăm-vă cele ce preced,
am vrea a vă ruga ca să bine-voti
a ~~se conforma~~ ^{se conforma} depune ^{pe} ~~raportul~~ ^{raportul} fu-
rament înaintea Școlii Comerciale din Iap
și apoi să intrați în
exercițiul funcțiunii ce vi s'a în-
credințat.

Tr. N. Eninescu
Ministr

În aceeași zi în care Eminescu era înștiințat că trebuie **să depună jurământul** pentru a putea fi profesor, și directorul Școlii Comerciale din Iași primea o adresă de la Diviziunea Agriculturii, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, prin care i se comunică **numirea lui Mihai Eminescu ca profesor suplinator la catedra de Geografie și Statistică**, până la ocuparea ei prin concurs. Un lucru foarte important precizat în document este că **Eminescu trebuia să depună jurământul**.

”D. Director al Școlii Comerciale din Iași

Am onoare a vă face cunoscut că în baza deciziei ministeriale cu No. 59983/84, Dl. M. Eminescu este numit profesor cu titlu profesor suplinator la catedra de Geografie și Statistică de la Școla ce dirijați până la ocuparea acestei catedre prin concurs.

Comunicându-vă cele ce preced, am onoare a vă ruga ca să bine-voiți a instala pe Dl. M. Eminescu în atribuțiunile funcțiunii ce i s-a încredințat, comunicându-i alăturatul ordin de numire și imedit ce va depune jurământul înaintea Dv. să înaintați Ministerului foia sa de jurământ.”

Ar. 59983 D. Director al Școlii Comerciale
din Iași

Am onoare să vă fac cunoscut că
în baza Decisiei nr. 1280/84

Ar. 59983/84, D. M. Ionescu,
este numit profesor cu titlu
suplimentar la catedra de geografie
& statistică de la Școala cu dirigii
prin ocuparea acestei catedre
prin concurs.

Comunicându-vă cele ce preced,
am onoare să vă rugăm să bem-vă
a instala pe D. M. Ionescu
în atribuțiile funcției ce
i s'a încredințat, comunicându
aleburatul ordin de numire, și
imediat să vă depune jurământul
înaintea D. Ș. înaintea M.
notarului făcând de jurământ.

P. T. etc

Ministru

Tot pe 6 octombrie 1884, Diviziunea Agriculturii din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor transmite o adresă prin care comunică directorului Domeniilor (Secția Ordonanțe) **numirea lui Mihai Eminescu ca profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică** de la Școala Comercială din Iași, începând cu 1 octombrie 1884.

*"D. Director al Domeniilor
(Secția Ordonanțe)*

Am onore a vă face cunoscut că în baza decisiunii ministeriale cu No. 59993/84, Dl. M. Eminescu s-a numit profesor cu titlu suplinitor la catedra de Geografie și statistică de la școala comercială din Iași pe ziua de 1 octobre 1884."

No. 59983 J. Directorul Școlii
1884 8bre 6. (Către ordonanță)

Am onoare a vă face cunoscut
că în baza deciziei ministeriale
cu No. 59983/84, dl. M. Ionescu,
d'or înainte profesor cu titlu supli-
mentar la catedra de Geografie și Sta-
tistică la școala comercială din
Târg Jiu din ziua de 1 Octombrie 1884.
~~atribuit~~ Supt. etc.
Seful școlii

La data de 15 octombrie 1884, I.G. Stravolca, directorul Școlii Comerciale din Iași, emite un raport către Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor cu cinci foi de jurământ ale profesorilor suplinitori, care au intrat în exercițiul funcțiunii și care a fost înregistrat cu următoarea zi, adică la data de 16 octombrie.

Astfel, la primul număr scrie: „**Foia de jurământ a Dlui profesor suplinitor Mihai Eminescu**, numit cu ordinul D-voastre N° 59983 a.c.”.

Credem că I.G. Stravolca este aceeași persoană cu Ioan Stravolca, unul dintre cei mai renumiți profesori ieșeni din secolul al XIX, cu studii la Liege, cu doctorat în fizică și matematică și ajuns profesor la Universitatea din Iași, unde a predat cursul de Fizică medicală.

”Domnule Ministru

Am onorul a înainta D. voastre alăturat aci un No. de 5 foi de jurământ și anume:

1 Foia de jurământ a Dlui profesor suplinitor M. Eminescu numit cu ordinul D. voastre No. 59983 a.c.

2 Foia de jurământ a Dlui profesor suplinitor C. Vișinescu numit cu ordinul D. voastre No. 60921 a.c.

3 Foia de jurământ a Dlui profesor suplinitor Th. Buielin numit cu ordinul D. voastre No. 60921 a.c.

4 Foia de jurământ a Dlui profesor suplinitor I. Caracivocanu numit cu ordinul D. voastre No. 60922 a.c.

5 Foia de jurământ a Dlui profesor (...) A. Averoff numit cu ordinul D. voastre No. 59983 a.c.

Înaintând acest foi de jurăminte, comunic că și acești Dni profesori au intrat în exercițiul funcțiunii încredințate prin arătatele ordine.

Bine-voiți vă rog Domnule Ministru a primi încredințarea preosebitei mele considerații.

Director,

I.G. Stravolca

Domniei Sale

Domnului Ministru agriculturii

București”

ROMANIA

DIRECTIUNEA
SCOALEI PUBLICE DE COMERCIU

in
IASI
No. 448

DIVISIUNEA
MANUFACTURILOR INDUSTRIEL SI COMERCIAL
REGISTRAT LA No 5006
1884. Luna 16 Oct.

274

REGISTRAT LA No 5006

1884. Luna 16 Oct.

63293

4 oct. 16

2574

Le vor inainta
de domnului
Domnului Ministru.

- Am onorat a inainta D. vostra alaturat
de aci un N. de S. pe D. juramant, si anume:
1. Joca D. juramant a D. profesor-suplinitor: M. Dumitru
numit in ordinul D. vostra N. 59983. a. r.
 2. Joca D. juramant a D. profesor-suplinitor: C. Visinescu
numit in ordinul D. vostra N. 60921. a. r.
 3. Joca D. juramant a D. profesor-suplinitor: M. Busicla
numit in ordinul D. vostra N. 60921. a. r.
 4. Joca D. juramant a D. profesor-suplinitor: I. Caruianescu
numit in ordinul D. vostra N. 60922. a. r.
 5. Joca D. juramant a D. profesor-primar: A. Avocoff
numit in ordinul D. vostra N. 59983. a. r.

Inaintand aceste pe D. juramante, comune ea si
acesti D. profesor au inhat in ocaratul funccionii
incuviata prin aratarele ordi.

Prin ura se rog Domnului Ministru a primi si ordina
tarea pe care o abita in la considerati.

Directorul *G. Stovoda*

Secretar
V. G. Alinescu

Domnici-Sale

Domnu lui Ministru agriculturii est

Suovicere

Jurământul lui Mihai Eminescu

Jurământul profesorului depus de Mihai Eminescu a fost în conformitate cu legea țării pentru numirea profesorilor la gimnaziile, liceele și școlile profesionale aflată în vigoare din 17 martie 1879 și a fost, așa cum putem deduce din documentele vremii, depus cel târziu la data de 15 octombrie.

”Jurămentu

Juru în numele lui Dumnezeu și declar pe onoare și conștiința mea.

Credinței Majestății Sale Carol I Regele României și Constituțiunii țerei mele.

De a împlini cu sântenie datoriile ce-mi impune funcțiunea mea

De a aplica legile și de a mă conforma legilor întru tote și pentru toți.

Fara ura, fara pasiune, fara favore, fara considerațiunea de persona, fara nici un interesu directu sau indirectu.

Așia să mi ajute Dumnezeu.

Mihai Eminescu”

Juramentul.

Jurăm în numele lui Dumnezeu să deosebim pe
oziore și conștiința mea.
Credința Majestății sale Carol I Regel Româ-
nului și Constituției țării mele.
Să aimplim cu sântăie datoriele ce mi s'au
impune funcțiunei mele
Să a aplicăm legile și să a vom conforma legilor
nimeni totu și pentru totu.
Fără ură, fără patimă, fără favoare, fără
condescendențe și persoane, fără nici un
interes direct sau indirect.
Astă la în ajute Dumnezeu.

M. Eminescu

Acesti juramant și sursat în prezența
subsemnului
Jocost, D. Garofeșcu

București
Universitatea de Științe
chitate în anul Oldom. 1880-81. p. 10
acesti juramant și puseat în aula universi-
tății Științe
Rectoru universității

La 18 octombrie 1884, este emisă nota Diviziei Agriculturii din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, prin care se înaintează directorului Domeniilor (Secția Ordonanțe) din același minister foile de jurământ pe care l-au depus de Mihai Eminescu și alți patru profesori de la Școala Comercială din Iași.

*"Dlui Director al Domeniilor
(Sect. Ord.)*

Am onore a vă înainta cu acesta foile de jurământ depuse de Dnii M. Eminescu, C. Vișinescu, Th. Buielin, I. Caracivoveanu, A. Averoff despre cari tratează notele (...) No. 59983 din 6 octobree, 60921 din 9 oct., 60922 din 10 octobree și 59938 din 5 octobree curent."

Scrisoarea Agricult.

(Leet. ord.) 285

N° 63293

1884 octombrie 18

Am onorabilă să vă învințuie cu acesta, foaie
de programă după de Dⁿⁱ H. Irimescu, C. Vici-
naru, Th. Buișin, T. Lonceioveanu și A. Avocaf-
despre cari înțelegă untele noastre cu N° 59983 în
6 ~~septembrie~~, 60921 din ~~7~~ 60922 din 10 ~~septembrie~~
și 59938 din 5 octombrie curată.

P-r

Sol.

S.
25/84

Data de 20 octombrie 1884 este o altă dată importantă pentru profesorul suplinitor de statistică Mihai Eminescu. În acea zi, profesorul **Eminescu îi scrie bunului său prieten Alexandru Chibici-Răvneanu**, nimeni altul decât cel care l-a sprijinit și însoțit pe Eminescu inclusiv în spital, la Viena, în 1883, iar apoi în călătoria din Italia, în 1884, la Florența.

Povestea de viață a bucovineanului Alexandru Chibici, care și-a spus apoi Răvneanu, în amintirea satului natal de lângă Cernăuți, este una extrem de interesantă.

Alexandru Chibici a venit din Bucovina în România pentru a lupta în Războiul de Independență, în 1877, și s-a stabilit la Huși, în 1878, după demobilizare. Acolo nu rămâne prea mult, iar în vara anului următor, în 1879, se mută la București și intră definitiv în avocatură: „Chibici-Răvneanu, avocat și impiegat la Direcția Căilor Ferate”

„Subsemnatul Alexandru Chibici, domiciliat în Huși, județul Fălciu, aduc la cunoștință publică, că, spre a evita orice confuzie cu alte persoane, care poartă același nume, de azi, înainte, voi mai adăoga, pe lângă numele ce l-am purtat acum, și numele „Rêvneanu”, nume format lupă locul nașterii mele; deci voi semna: / Alexandru Chibici Rêvneanu” (Monitorul Oficial al României, No. 126, marți 5/17 iunie 1879, p. 3070 și 19/31 mai 1879).

Subsemnatul Alexandru Chibici, domiciliat în Huși, județul Fălciu, aduc la cunoștința publică, că, spre a evita orî-ce confușiune cu alte persoane cari pörtă același nume, de aci înainte voiñ mai adăo-

ga pe lîngă numele ce 'l-am purtat pîn: acum și numele „Rêvneanu”, nume for:naă după locul născerei mele; deci voiñ semnat

Alexandru Chibici Rêvneanu.

Mihai Eminescu îi scrie bunului său prieten Chibici despre cum a ajuns profesor de statistică

La 20 octombrie, Eminescu îi scrie lui Chibici și i se plânge de starea de sănătate extrem de precară, dar și de faptul că **a ajuns să predea statistică**, deși ar fi vrut catedra de istorie.

Din ceea ce spune Eminescu, nu doar starea de sănătate, și anume durerile de cap, frigurile și durerile de picioare, îi pune probleme. Poetul locuia "într-o hulubărie puțin recomandabilă din orice punct de vedere" nu pentru că în Iași nu ar fi fost stabilimente care să ofere condiții decente, ci pentru că starea sa financiară era la fel de precară ca sănătatea.

Eminescu este îngrijorat de ceea ce urma să vină peste el, în pragul iernii. Totodată, el descrie situația profesională în care se afla: "Am mai încăput — fără voie — într-o belea greu de descurcat".

După ce explică faptul că a ratat preluarea unei catedre de istorie, unde ar fi primit, totuși, același salariu ca la catedra de geografie și statistică, poetul punctează lipsurile din sistemul de învățământ: "(...) obiect care are inconvenientul că nici cărți nu există pentru studiarea lui, iar el însuși consistă dintr-un dicționar de mii de nume proprii și de cifre statistice."

"Beleaua" în care Eminescu spune că a "încăput" provine, desigur, nu din cauza salarizării, care, cum spuneam, era aceeași la toate materiile, ci din pricina lipsei materialului didactic și a atracției din partea elevilor. Așa cum am văzut în activitatea sa gazetărească, **Eminescu avea cunoștințe temeinice de statistică**, ba asistase și la cursuri în străinătate, astfel că predarea statisticii nu avea cum să îi pună probleme didactice și pedagogice. Un alt inconvenient ar fi programul "foarte încărcat", semn că norma didactică pe care o primise era una consistentă și deloc pe placul poetului.

Totodată, Mihai Eminescu deplânge și starea în care se afla biblioteca școlii în care preda și pe care, pentru că avea ochiul format, el fiind de multe ori bibliotecar, iar în acel moment era și subbibliotecar la Biblioteca Centrală din Iași, ar fi vrut să o reorganizeze.

"Dragă Chibici,

De vreme ce rezidez la otel România (vechiul han al lui Petrea Bacalu), într-o hulubărie puțin recomandabilă din orice punct de vedere, e lesne de-nțeles că nu am unde pune lucrurile mele, măcar ar fi foarte bine, dac-ai păstra tu încă câtva timp așa numita mea ladă deși presupun că acest lucru nu e tocmai plăcut.

Sănătatea mea scârție într-una, ca o moară de mult stricată, ba poate ireparabilă. Săptămâna aceasta am avut friguri și dureri de cap; cât despre picioare — ele sînt într-o stare așa de plîns, precum erau în București. O tristă iarnă mă așteaptă și o tristă viață. Te rog dar să iei tu lada de la Simțion, dacă nu mai e cu puțință să stea acolo, până ce starea mea se va-ndrepta, dacă e cu puțință să se-ndrepte vr-o dată.

Am mai încăput — fără voie — într-o belea greu de descurcat. Fiind vacante mai multe catedre la școala comercială, cerusem suplinirea istoriei. Dar catedra aceasta dându-se altuia, m-a însărcinat pe mine cu geografia și statistica, cu un program foarte încărcat, obiect care are inconvenientul că nici cărți nu există pentru studiarea lui, iar el însuși consistă dintr-un dicționar de mii de nume proprii și de cifre statistice. Cât despre onorata bibliotecă, e atât de încărcată și îngrămădită, măcar ar trebui un an sau doi pentru a introduce orânduială în acest chaos ereditar.

Te rog spune salutări din parte-mi tuturor amicilor și primește călduroase străngeri de mână de la al tău

M. Eminescu

Iași, 20 octombrie 1884"

555/38

1

Dragă Chibici,

De vreme ce rezidez la otele
România (vechiul han al lui Petre
Bacalu), într-o hălucinare puțin
recomandabilă din orice punct de
vedere e lesne de 'nteles că
nu am unde pune lucrurile mele,
incât ar fi foarte bine, dac'ai
păstru tu încă câțiva timp
apa mîntă mea lada deși presupun
că acest lucru nu e tocmai plăcut.
Sănătatea mea scirpă într'una,
ca o mîră de nuet stricată,

la poate ireparabili. Săptămâna
aceasta am avut friguri și
dureri de cap; cât despre
piciorare - ele sunt într-o
stare așa de plină, precum
erau în București. O tristă
iarnă mă așteaptă și o fișă
vieții. Te rog dar să iei
tu lada de la Simțion, dacă
nu mai e cu putință să stea
acolo, până ce starea mea
se va îndrepta, dacă e cu putință
să se îndrepte vreodată.

Am mai încăput - fără voie -

2

intr-o beca greu de descurcat. Fim vacante
mai multe catedre la scoala comerciala,
cerusem suplimentul istoriei. Dar catedra
aceasta dându-se altuia, mi-a insărcinat
pe mine cu geografia și statistica, cu
un program foarte încărcat, obiect
care are inconvenientul că mi-a cărat
un cămin pentru studiul său
iar el însuși consistă dintr-un
dicționar de nume proprii
și de cifre statistice. Cat despre
onorata bibliotecă, e atât de încărcată
și îngrămădită, încât ar trebui un
an sau doi pentru a introduce
ordinea în acest chaos creditar.

Te rog spune salutări din parte-mi
tuturor amicilor și primești călduroasă
strângeri de mână de la

al tău

M. Eminescu

Iași 20 octombrie 1887.

REVISTA ROMÂNĂ
"PROGRESUL"
Pag. 555 No. 38

Nu trec decât câteva zile de la scrisoarea către Chibici că **pe Eminescu îl lovește o altă nenorocire**. Una care îl scoate definitiv din circuitul funcțional. Așa cum urmează să vedem, într-o împrejurare încă neelucidată, **Eminescu își fracturează piciorul**, ceea ce îl pune în imposibilitatea de a mai putea merge să predea. De altfel, el îi se plânsese prietenului său că are probleme la picioare, iar din această pricină este foarte probabil să fi căzut și să își rupă oasele piciorului.

Iată ce scenarii oferă George Călinescu pentru a ilustra modul în care, pe la sfârșitul lui octombrie 1884, așa cum indică documentele publicate în acest volum, Eminescu își rupea piciorul într-un teribil incident:

”Împrejurarea de a coborî zilnic pe o scară ca de coteț și cu un picior govălelnic făcu ca, într-o bună zi — după versiunea cea mai veridică de crezare, pe vreme de iarnă — Eminescu să alunece pe ghețuș și să-și fractureze piciorul. L-au dus la Spitalul Sf. Spiridon, unde a stat câteva săptămâni, vizitat des de prieteni, de Pompiliu, Hurlă și Humpel îndeosebi, și jucând șah (08). Este posibil ca această întâmplare să fi fost în noiembrie 1884, când I. Caragiani raportează că poetul era internat la Sf. Spiridon, unda ar fi trebuit să stea până la Anul Nou. Cu un șuier a pagubă popular își exprimă neîncrederea în vindecarea sa: “Hei, hei, nu mai calcă iarbă verde piciorul lui Eminescu”, dar în genere era resemnat, liniștit până la umor, de un umor care prevestea o nouă abandonare în voia spumelor demenței. Când a ieșit de acolo, a fost dus de prieteni într-o nouă locuință, plătită din contribuțiile lor, o odăiță la etajul al III-lea din casele Lepădatu de pe str. Lăpușneanu, simplă ca toate celelalte prin care își purtase osânda [77]. Se mai vorbește iarăși de o mansardă a caselor Iby-Succesori (48), unde avea ca vecină pe o bătrână pianistă engleză, ce făcea să răsune podul de ruladele ei sentimentale (159).” - George Călinescu, *Viața lui Mihai Eminescu*, pagina 315.

O altă variantă este că **Eminescu ar fi căzut pe niște scări la banchetul anual al Junimii**, care a avut loc la data de 25 octombrie și la care poetul a participat.

Astfel, după probabil doar două sau trei săptămâni de predare a statisticii, cariera de profesor la catedră a lui Mihai Eminescu la Școala Comercială din Iași se încheia. Însă, el va rămâne pe statul de plată, iar documentele ne oferă noi detalii interesante.

Totuși, trebuie punctat și că documentele de la Arhivele Naționale îl contrazic pe Călinescu. **Eminescu nu a stat internat doar câteva săptămâni**, până la Anul Nou, cum este invocată afirmația lui I. Caragiani, ci mult mai mult. Astfel, directorul Școlii Comerciale, cel care insistase ca Eminescu să fie profesor acolo, **I-a vizitat la data de 25 ianuarie 1885, în spital**, adică la mai bine de 3 luni de la accident.

La 30 octombrie 1884, de pe patul de spital, Eminescu îi solicită ministrului „Domeniilor, Comerțului, Agriculturii și Industriei” un concediu de două luni, fiind bolnav, după cum dovedește certificatul medical, care este datat 12 noiembrie 1884.

Mihai Eminescu solicită concediu medical

"Domnule Ministru,

Subsemnatul fiind bolnav după cum probează alăturatul certificat medical, Vă rog să binevoiți a-mi acorda un concediu de două luni, timp pentru care Vă propun de suplinitor pe d. Simeon Crainic, student în anul al III-lea al facultății de litere din Iași.

Primiți, Vă rog, Domnule Ministru asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

M. Eminescu

Domniei Sale

Domnului Ministru al Domeniilor, Comerțului, Agriculturii și Industriei"

Pe cererea lui Eminescu se mai află un Referat, care consemnează că *"DI M. Eminescu e suplinitorul catedrei de Geografie și Statistică de la Școla Comercială din Iași, de la 1 octobrie 1884"*.

Imediat sub semnătura poetului se află și o declarație a studentului pe care Eminescu propune să îl înlocuiască și care precizează că este de acord să îl suplinească pe perioada concediului:

"Consimte a suplini pe DI Eminescu pe timpul concediului seu

Simeon Crainic"

Este de remarcat și faptul că Eminescu enumeră în mod greșit titulatura Ministerului sub angajamentul căruia se afla. Astfel, în loc de "Domnului Ministru al Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor", Eminescu scrie eronat "Domnului Ministru al Domeniilor, Comerțului, Agriculturii și Industriei", inversând titulatura ministerului.

Jap: 1884 Octombrie 30.

U.A.E.A.
UNION ARABE
SUDANAISE
REGISTRAT LA
1904

REGISTRATURA
MINISTERULUI AGRICULTURII, COMERCIALIZĂRII
INDUSTRIEI ȘI DOMENIILOR

1884 10/30/84

Domnule Ministru

23/

Seferent

Subsemnatul fiind bolnav după cum probarea alături
tul certificat medical. Te rog să binevoiți să mi
acorde un concediu de două luni timp pentru care
Te rog să depunți pe d. Simion Brancie
21^{le} M. lui. Totodată în anul al III-lea al facultății de Litere
anua a 1st anului Jap
catedra de Jap
Japia - h. Statistica Primar. Te rog Domnule Ministru asigurarea
de la sinele comu-
... la de Jap deosebita mea considerație
la 7 octombrie 1884.

1884 10/30/84

c. R. Eminescu

Constat să depunți pe d. Eminescu pe timpul concediului său

Simion Brancie

Te rog să binevoiți să
asigurați direcțiunile și mijloace
permanente necesare de
De Cheverie

Domnule

16 noiembrie 1884

Domnule Ministru și Comisarul General al Agriculturii și Industriei

La data de 9 noiembrie, directorul Școlii Publice de Comerț din Iași, I.G. Stravolca, solicită ministrului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor să spună ce decizie a luat în urma cererii lui Mihai Eminescu, suplinitor al catedrei de Geografie, de acordare a unui concediu de două luni. **Stravolca invocă o discuție cu Eminescu, de unde putem deduce că acesta l-a vizitat pe poet în spital.**

”Domnule Ministru,

De mai mult timp, Domnul suplinitor al catedrei de geografie de pe lângă această școală, M. Eminescu, ne-a făcut verbal cunoscut că a cerut de la Domnia Voastră, pentru cas de bolă, un concediu pe două luni, cu condițiune de a lăsa în locu-i, spre suplinire, altă personă.

În privința misiunii ce veți fi bine-voit a lua asupra cererei în cestiune, neavând nici o cunoștință și pe lângă acesta cursul de Geografie nefiind de nimeni predat, vă rugăm respectuos Domnule Ministru, a ne comunica decisiunea Domniei Vostre în cauză, și a ne da ordin de urmare.

Bine-voiți, vă rog Domnule Ministru, a primi asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Director

I.G. Stravolca

Domniei-Sale

Domnu Ministru al Agriculturii, Ind. Com. și Dom. București”.

Cererea directorului Școlii Comerciale din Iași către ministrul de resort este semnată și de către secretarul instituției de învățământ. A fost scrisă la data de 9 noiembrie și a fost înregistrată la Registratura ministerului în ziua următoare, în 10 noiembrie.

ROMANIA

 DIRECTIUNEA
 SCOALEI PUBLICE DE COMERCIU
 din
 IASSI
 No. 413

AG
 DIVISIUNEA
 AGRICULTURII INDUSTRIEI SI COMERCIOULUI
 REGISTRAT LA No 5431
 1884 Lupa 10. No. 10

10
 7 Decembrie 1911.

M
 2000
 5431/14
 16 Dec 11
 Com. Minister,

De mai mult timp, Societatea Reghină al catodului de Geografie se pe lângă acesta note, M. Eminescu, ne-a făcut verbal cunoscut că a cerut de la Doamna Vostra, pentru cas și boltă, un conștin pe două luni, cu condiția de a lăsa în locuri, pe mlaștină, altă pământ.

În privința deciziei se vor fi bine-voit a lua asupra erorii în chestiune, neavând încă o amosca și pe lângă acesta curul de Geografie ne fiind de niciun fel, vă rugăm respectuos Doamnelor Vostra, a ne comunica deciziunea Doamnelor Vostra în cauză, și a ne da ordin de sumare.

Bine-voiti, vă rog Doamnelor Vostra, a pune asigurarea scribită unei considerații.

Director

[Handwritten Signature]

Secretar
[Handwritten Signature]

Domniei-Sale
 Domnu Minister al Agriculturii, Ind. Com. și Com. Necunoscut.

Certificatul medical

La 12 noiembrie 1884, a fost emis și certificatul medical dat de medicul primar, dr. Sculy, care atestă că **Mihai Eminescu a suferit de o fractură maleolară**, pentru a cărei vindecare este nevoie de două luni de zile. Din nefericire, așa cum spuneam, Eminescu nu va mai reveni la pupitrul catedrei de statistică.

”Certificatu

Subsemnatulu Doctor în medicină medic primar al secțiunii chirurgie certifică că Dl. M. Eminescu suferă de o fractură maleolară și pentru a cărei vindecare are necesitate de un timp de 2 luni de zile.

Drept care i se eliberează acest certificatu.

1884 noiembrie 12

Medic primar

Sculy”

12

No 44

Certificat

Subsemnatul Doctor in Medicina, Medic Primar
al Sectiei Chirurgice certifica ca Dn. M. Eminescu
supra de o fractura malcolara si pentru ea carei
daca ar necesita de un timp de 2 luni de zile...

Dept care i a eliberat acest Certificat.

1884 Memoria nr 2

J Medic Primar

[Signature]

Însă, așa cum se va vedea, prognosticul medical a fost prea optimist. **Eminescu a stat mai mult de trei luni în spital**, fără a se ști cu exactitate perioada internării.

Medicul primar Sculy nu precizează ce tip de fractură de maleolă a suferit Eminescu, la ce picior și nici dacă intervenția a fost una chirurgicală sau nu.

După cererea din 9 noiembrie a directorului Școlii Comerciale din Iași către Ministerul Agriculturii, Comerțului, Industriei și Domeniilor, instituția de la București transmite o telegramă prin care solicită Direcției Școlii Comerciale avizul în privința lui Simeon Crainic, propus de Mihai Eminescu drept suplinitor al său pe perioada concediului medical.

”Telegramă

Direcțiunei Școlei Comerciale

Iași

Dl. Eminescu propunând a fi supliniți pe timpul concediului ce cere prin Dl. Simeon Crainic, rog comunicați urgent avizul Dlui în privința recomandatului.

Șeful Devis Agriculturii”

N° 5486

Pelegrina

13

Dir. Agr. Cult.

N: 69505

Directorio de los Comercios

1884, Valencia 16

Tax

25/84

El Encusameo propuesto a fidelidad
para por tiempo concedido se este por
el mismo Encusameo, seg comunicado, organ
anual de in provincia de mandado de
D. Juan de los Rios.

La data de 16 noiembrie, directorul Școlii Publice de Comerț din Iași, I. G. Stravolca, trimite Ministerului Agriculturii, Industrii, Comerțului și Domeniilor o scrisoare în care spune că înaintează "în patru exemplare și statele personalului didactic și servitorilor acestei școle pe curenta lună Noembrie/84".

"Domnule Ministru,

Am onoare a vă trimite pe lângă aceasta tabloul cerut cu Telegrama Domniei Voastre No. 69178 din 12 Noembrie a.c.

În acelaș timp am onoare a vă înainta în patru exemplare și statele personalului didactic și servitorilor acestei școle pe curenta lună Noembrie/84 prelucrate conform orariului 68.323 din 12 Noembrie a.c. și vă rogu să bine voiți a ordona să ni se înapoieze statele în triplu exemplar pe aceiaș lună, ale aceluiăș personalu, înaintate Domniei Voastre cu raportul No. 465 din 11 Noembrie/84.

Bine-voiți, vă rogu, Domnule Ministru a primi asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Director

I. G. Stravolca

Domniei Sale

Domnului Ministru al Agriculturii, Com Industri și Dom București

Divis. Agriculturii".

Mesajul transmis de directorul lui Mihai Eminescu este semnat și de secretarul școlii și a primit număr de la Registratura Ministerului la data de 17 noiembrie.

1884 Anuarul 16. Jassi

18

ROMANIA

 DIRECTIUNEA
 SCOALEI PUBLICE DE COMERCIU
 din
 IASSI
 No. 472.

W. J. J.
 DIVISIONEA
 AGRICULTURII INDUSTRIEI SI COMERCIOULUI
 INREGISTRAT LA No. 5541
 1884 Anuar 78 Noubrri

REGISTRATURA
 MIN. TER. COM. IND. AGRICULTURII
 PRESEDINTELE DE BUREAU
 7028 1884 Anuar 78

Domnule Ministru,

Am onoie a vi trimite pe lunge ascute tabloul cerut cu Telegrama Domniei - Vaslui No. 69.178 din 12 Noiembrie a.c.

In auzul timp am vutur a vi Enainta in patru exemplare si statile personalitati din toate p. teritoriale ascute scile pe curata luna Noiembrie 84 prelucrate conform ordinului 68.323 din 12 Noiembrie a.c. si vi rog sa liia voita a aronaa si in si rapoarte statile in triplu exemplar pe ascute luna, ab arbuas personaliti, inaintate Domniei - Vaslui cu raportul No. 465 din 11 Noiembrie 84.

Pina-voite, vi rog, Domnule Ministru a priimi asigurarea orbitei mele cauzata de...

Director
J. J. J.

Secretar
L. M. M.

Domniei-Sale

Domnului Ministru al Agriculturii, Com. Tindator si Som Bucuresni
 Serv. Agriculturii

Arhiva

Tabloul la care face referire directorul lui Eminescu cuprinde „Numărul și data ordinului de numire a personalului didactic al Școalei Comerciale din Iași”. În acesta apare, la nr. 4, și Mihai Eminescu, la catedra Geografie, cu nr. ordinului 59983, din 6 oct. 1884.

Tablou

Numărul și data ordinului de numire a personalului didactic al școlii Comerciale din Iași.

Nr. Curant	Numele și Prenumele	Catedra	Nr. Ordinului	Data	Observații →
1	M. A. Badărdău	Franceza	51.786	5 Septembrie	
2	Dr. C. Thiron	Higiena	58.107	2 Octombrie	
3	B. T. Rada	istoria	59.822	5 Dec	
4	M. Timonea	Geografia	59.983	6 Dec	
5	C. Visucina	Fizica	60.921	9 Dec	
6	Th. Bruciu	Caligrafia			
7	A. Averoff	greaca	59.938	5 Dec	
8	T. Caraciorocum	Dreptul	60.922	10 Dec	
9	Phi. Proze	Matematica	63.363	8 Dec	
10	T. Colce	Romana	18.086	31 Martie	Ordin de transferare.
11	N. Lăncanu	Germana			
12	M. Zamorice	Comptabilitate	10.169	12 Septembrie	Transferat din nou cu ordinul 60.921
13	An. Weitzsacker	Italiana	23.851	1 Iunie	Dec

Pentru Confirmitate

DIRECTOR

Lionel Radu

Ministerul îi acordă lui Mihai Eminescu un nou concediu medical

Mihai Eminescu primește un răspuns la cererea sa la data de 22 noiembrie 1884. Comisiunea Permanentă din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, pe baza solicitării lui Eminescu, a certificatului medical și raportul directorului Școlii Comerciale din Iași prin care înaintează ca suplinitor pe E. Gruber, propune aprobarea concediului cerut de către poet și acceptarea lui Gruber pe postul de înlocuitor al său.

”COMMIȘIUNEA PERMANENTĂ

AVIS

Asupra petițiunii Domnului M. Eminescu înregistrată la No. 69505/5486 din 14 Noembrie, prin care cere să i se acorde un concediu de 2 luni;

Având în vedere certificatul medical alăturat prin care se arată că Dsa este bolnav de o fractură maleolară;

Având în vedere raportul telegrafic al Dlui Director de la Școla Comercială din Iași prin care propune ca suplinitor în locul Dlui Eminescu pe Dl Gruber, licențiat în litere,

Comisiunea este de părere

A se aproba concediul cerut de Domnul Eminescu și a se însărcina Domnul Gruber cu suplinirea catedrei ocupate de Dsa.”

Trebuie remarcat că directorul Școlii Comerciale nu a fost de acord, conform celor ce reies din avizul Comisiunii Permanente, cu Simeon Crainic, studentul propus de Eminescu pentru a-l înlocui, și a înaintat un alt nume, pe E. Gruber, care a și fost numit pe post în locul poetului.

COMISSIUNEA PERMANENTA

AVIS

No. 466

Anul 1884 luna Noembrie zile 22

24
pe aprobare
22 nov. 84
P. M. Maurer

Supra petițiunii Domnului M. Eminescu înregistrată la N: 69.505 din 14 Noembrie prin care cere să se acorde un concediu de 2 luni,

Având în vedere certificatul medical elaturat prin care se arată că D. Eminescu este bolnav de o fractură malară,

Având în vedere raportul telegrafic al S. Director de la Școala comercială din Iași prin care propune ca Suplântor în locul S. Eminescu pe S. Gruber, licențiat în litere,

Comisiunea cite de părere

Acțiunea concediului cerut de Domnul Eminescu și al de însurarea Domnului Gruber cu Suplântorul catedrei, acceptate de S. D.

P. M. Maurer

Gruber
N. P. Gruber

La data de 24 noiembrie 1884 directorul lui Eminescu, I. G. Stravolca, transmite o telegramă către Ministerul de resort prin care roagă să-i răspundă la telegrama nr. 473, pentru a i se aproba suplinirea lui Mihai Eminescu cu licențiatul în litere, Gruber. Ea conține și o notă care trimite la răspunsul ministrului din aceeași zi.

De această telegramă deducem că directorul Stravolca mai transmisese una în care îl propusese pe E. Gruber ca înlocuitor al lui Eminescu și nu pe Simeon Crainic, așa cum indicase poetul.

"Rog răspundeți telegramei 473 aprobând suplinirea lui Eminescu cu Gruber licențiat litere.

Director Stravolca"

Udwe

13

Prezentată la *Oficiul Jany* Transmisă de *Oficiul Jany*

No. prezentat <i>52</i>	Gr. <i>GRAND PRINCE</i>	Expediata <i>54</i>
No. cuv. <i>2</i>	Gr. <i>INDUSTRIE SI COMERCIIU</i>	Data <i>CISTIT</i> 18
Data	Gr. <i>REGISTRAT</i>	Ore <i>10</i> timpul
Ore <i>9</i> m. <i>10</i>	Gr. <i>12 5673</i>	Subscrie <i>18 41</i>
No. sosirei	Gr. <i>1894 Luna 24</i>	Observatii
Data	Gr. <i>1884</i>	
Ore <i>10</i> m. timpul	TELEGRAMMA	

2.7.84

Telegramele cu răspuns plătit trebuie să se prezinte de o dată cu răspunsul.

5556 Melusca

1480. Rog raspundeti telegramii 473 aproband suplimentul la Suminerea cu gruber licentiat litere.

Director Spavolca.

Ala

de la Jany

de la Jany

adresa scrisa

26.9.84

Bany

Form. No. 5.

Tot la 24 noiembrie 1884, Diviziunea Agriculturii, Industriei și Comerțului, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, comunică Direcției Școlii Comerciale din Iași că **ministerul acordă lui Mihai Eminescu un concediu de două luni și înlocuirea lui, pe această perioadă, cu E. Gruber.**

”Direcției Școla Comerciale din Iassy

La telegrama Dv. No. 473 am onore a vă răspunde că Ministerul pe baza certificatului medical alăturat pe lângă petiția Dlui M. Eminescu înregistrată la No. 69505, acordă Dlui M. Eminescu un concediu de două luni de zile Dlui M. Eminescu, profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică de la acea școală și înlocuirea Dsale în acest interval de două luni cu Dl Gruber licențiat în litere, rugându-vă să bine voiți a comunica numiților această dispozițiune.”

În același document emis de Diviziunea Agriculturii, Industriei și Comerțului, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor la data de 24 noiembrie 1884 i se comunică și Direcției Domeniilor (Secția Ordonanțe) că ministerul i-a acordat lui Mihai Eminescu un concediu de două luni de zile și a aprobat înlocuirea lui cu E. Gruber.

”Direcțiunii Domeniilor

(Secția Ordonanțe)

Am onore a vă comunica că Ministerul luând în avisul Comisiunei permanente a acordat un concediu de două luni de zile Dlui M. Eminescu profesor suplinitor la catedra de Geografie și Statistică la Școla comercială din Iassy și înlocuirea sa în acest interval de două luni cu Dl Gruber, licențiat în litere.”

DIVISIUNEA
AGRICULTURII INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

INREGISTRAT LA N° 5556, 5486
1884 Luda Noembrie

25

N° 40256. Direcția Școlii comerciale din
Lassy.

1884 Oct. 24.

La telegrama d^e N° 473 am onora
a și răspunde că Ministerul pe baza cer-
tificatului medical alăturat pe lângă petiția
~~de~~ ~~la~~ ~~N° 69505~~ registrată la N° 69505, acordă
d^o ~~M. Eminescu~~ un concediu de două
luni de detașare d^o M. Eminescu, profesor su-
plintor la catedra de Geografie și Statistică
de la această școală și înlocuirea sa în
acest interval de două luni pe cu d^o Gruber
licențiat în litere, rugându-se să se bine vrea
a comunica unitilor acestei direcții.

25/10/84

P.
S.D.

N° 69505

Directorul Școlii Comerciale
(Lectis ordonant).

24 Noembrie

Am onora a și comunica că Ministerul lăsat
și ansul Comisiei permanente a acordat un con-
cediu de două luni de detașare d^o M. Eminescu
profesor suplintor la catedra de Geografie și Sta-
tistică la Școala comercială din Lassy și înlocuirea sa
în acest interval de două luni cu d^o Gruber, licențiat
în litere.

P.
S.D.

Directorul lui Mihai Eminescu, I. G. Stravolca, îl vizitează în spital

La data de 29 noiembrie 1884 aflăm că Mihai Eminescu era, în continuare, internat la Spitalul Sfântul Spiridon din Iași și fusese vizitat de către directorul său, I. G. Stravolca. Lucrurile acestea reies din telegrama pe care directorul Școlii Comerciale din Iași a trimis-o Divisiunii Agriculturii Industriei și Comerțului. Extrem de interesantă precizarea pe care Stravolca o face: **"Am văzut pe Eminescu la spital, cu care m-am înțeles"**.

"Răspund telegramei 69505

Rog aprobați în interesul învățământului suplinirea lui Eminescu prin gruber licențiat în litere. Am văzut pe Eminescu la spital cu care m-am înțeles.

Director Stravolea"

Din telegramă nu ne dăm seama la ce se referă directorul Stravolea când spune că s-a înțeles cu Eminescu: dacă s-a înțeles în sensul că a putut discuta sau dacă s-a înțeles în sensul că Eminescu a acceptat propunerea ca Gruber să fie omul care să îl suplinească și nu Crainic, așa cum ceruse poetul.

466
 DIVISIONEA REGISTRATURA
 AGRICULTURII INDUSTRIEI SI COMERCIIULUI
 REGISTRAT LA NO. 5556
 19. Noua
 70256 1884
 TELEGRAMMA

Presintată la Jassy Sosită la
 1884/gra 3 timpul 1884/gra 2 timpul

1473
 257/1884
 Man
 Raspund telegramii 19505
 Rog aprobate in interesul inata-
 mentului suplimentarea lui
 emineren prin grater licentiat
 in litere. Am rezut pe
 emineren la spital cu care
 man intelos -
 Director Travolca
 La Comissiones
 permanente - pentru
 omis: 20 h. 1/2
 Jassy

Form. No. 152.

Salariul lunar al lui Mihai Eminescu ca profesor de statistică

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași pe luna noiembrie a anului 1884 îl cuprinde, la poziția a patra, pe Mihai Eminescu, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" scria "geografie". Din acest stat de plată aflăm că Eminescu primea, pe luna aceea, un salariu de 252 de lei, din care i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar **leafa primită de poet a fost de 215,46 lei**. Trebuie precizat că din cele 17 persoane aflate pe statul de plată, **singurul care nu a semnat a fost chiar Eminescu**.

MINISTERIULĂ AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULĂ ȘI DOMENILORĂ.

—
DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚĂ
din
JASSY.

STATĂ

Constatăndă prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna Noembrie anulă 1884

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚIU
din
Jassy.

MINISTERIUL AGRICULTURII, ÎNȚEBĂRII ȘI COMERCIEI

SATŪ

Constatăndu prezența și achitarea personalului școlii de comerțiu

No. rândul	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE		Cantitatea pe lună a salariilor fixe și în serisă, în buget.						REȚINEȘI AȘI LA FONDUL CASEI PENSIEȘI După art. 14 din legea nr. 1 din 1908 și art. 3 din legea nr. 1 de 1912						TOTAL pe lună		
			Serec.	Prezenta	Retribușia		Dierna		Spore		10 le. măt.		juzurii peșurii		Sporeșii peșurii			Sporeșii peșurii	
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		Lei	B.
1	M. M. Zareșii	Prof. de contabilitate	30		252	-							25	20					2
2	A. Nădășii	Leala francez			252	-							25	20					2
3	B. P. Rădu	Matru			300	-							30	-					1
4	M. Mănușii	Geografie			252	-							25	20					2
5	C. Vădușii	Friză și Chimie			200	-							20	-					2
6	T. Caraculșii	D. con. și conș.			200	-							20	-					2
7	Pa. Popu	Matematică			200	-							20	-					2
8	T. Căta	Leala Română			200	-							20	-					2
9	A. Weibuller	Italiană			150	-							15	-					1
10	M. Șurșii	Germană			200	-							20	-					2
11	A. Șurșii	Greacă			150	-							15	-					1
12	Th. Bădușii	Calligrafie			150	-							15	-					1
13	D. C. Tănușii	Higiene					100												
14	D. Bădușii	Membru					100												
15	Cost. Bădușii	Scritor					50												
16	Pa. Șurșii	Șer					50												
					2442	70	300						244	70					27
17	I. G. Șurșii	Director					50												

Se certifica prezența în serviciu a personalului cuprins în acest Stat și exactitatea cifrelor.

DIRECTOR,

I. G. Șurșii

Vădușii și controlată la ordonanciare

STATŪ

Personalului casei comerciale pe luna *Noembrie* 1884

REŢINELE AFECTATE				LA FONDUL CASEI PENSIBILORŢI				SUMA		SUMA		N. chitanţei cu care s'a plătit contribuţiunea pe trimestrul respectiv	SEMNAŢURA DE PREZENŢA ŞI ACHITARE.
pe la sta.		punctate din retribuţiune		TOTALUL		de plată		plătis		Toana	%		
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.				
25	20			25	20	226	80	11	34	215	46		
25	20			25	20	226	80	11	34	215	46		
25	20			25	20	226	80	11	34	215	46		
25	20			25	20	226	80	11	34	215	46		
10	-			10	-	270	-	17	50	256	50		
25	20			25	20	226	80	11	34	215	46		
20	-			20	-	180	-	9	-	171	-		
20	-			20	-	180	-	9	-	171	-		
20	-			20	-	180	-	9	-	171	-		
20	-			20	-	180	-	9	-	171	-		
15	-			15	-	135	-	6	75	128	25		
20	-			20	-	180	-	9	-	171	-		
15	-			15	-	135	-	6	75	128	25		
14	-			14	-	126	-	6	30	119	90		
14	-			14	-	126	-	6	30	119	90		
						100	-			100	-		
						100	-			100	-		
						50	-			50	-		
						50	-			50	-		
244 70				244 70				111 04		244 70			
								50		50			

Le...
A. d. Bărbănuş
A. Mădă
Clujina
T. Bărbănuş
J. Pop
Cluj
A. Mădă
A. Sărbănuş
A. Sărbănuş
H. Bărbănuş
B. Bărbănuş
A. Mădă
A. Bărbănuş

şireloră.

Secretară şi casieră

A. Mădă

Tipografia Lăscăreanu din Iaşi

Un alt stat de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna noiembrie a anului 1884**, cu Eminescu tot pe poziția a patra, nu cuprinde nicio sumă în dreptul său ca retribuție și este semnat de toți ceilalți, în afară de el.

MINISTERIUL AGRICULTURĂI, INDUSTRIEI, COMERȘI DOMENILORŪ.

— 6 —
DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE RTŪ

din
JASSY.

STATŪ

Constatândă prezența și achitarea personalului serviciului comerciale din Jassy

pe luna Noembrie anul 1

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚIU
din
Jassy.

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI, COMERȚULUI ȘI
TRANSPORTURILOR

STATUT

Constatându prezența și achitarea personalului școlii com.

Nr. cronologic	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE		Cantumul pe luna ală emei fixate și înscrise în bugetă.						DEJISERI ATEU Dupa art. 14 din legea...			LA FONDUL CASIEREI Dupa art. 1 din legea...		
			Serviciu	Vanzare	Distributie		Drept		Spese		In la suta		jumatate retribuită	Sporală retribuită		Inscrise
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		Lei	B.	
1	Dr. M. Zamoricea	Prof. de Contabilitate	70		366	66					366	66				
2	A. Bătrănuț	Leuba. Jassy			366	66					366	66				
3	B. T. Reda	istoric			300						300					
4	M. Iușincă	Geografie														
5	E. Visinescu	de Fizic și Chimie			200						200					
6	T. Caraciorum	Dr. Com. și Cont.			200						200					
7	Gr. Pop	Matematică			200						200					
8	P. Cotea	Leuba. Nouă			200						200					
9	A. Weizsäcker	Holandez			150						150					
10	A. Jancu	Francez			200						200					
11	A. Avciuff	Francez			150						150					
12	Th. Avciuff	Caligrafie			150						150					
13	D. C. Thier	Higienă					100									
14	S. Avciuff	Secretar					100									
15	Cost. Arman	Servitor					50									
16	Gr. Leberman	Idem					50									
					2,483	72	700				2,483	72				

Se certifica prezența în serviciu a personalului cuprins în acest Statut și exactitatea cifrelor.

DIRECTOR,

[Signature]

Vedută și controlată la ordonanciare

AGRICULTURII, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILOR.

STATŪ

personalului *scolei comerciale pe luna Noiembrie 1884*

DETINEREA AFECTATĂ		LA FONDUL CASEI PENSIONARE				SUMA		SUMA		No. chitanței sub care s'a plătit contribuțiunea pe trimestrul cursului	SEMNAȚURA DE PRESENȚĂ ȘI ACHITARE.		
După art. 14 din legea de...		1900 și art. 3 din legea de la 1892				de plată		plătută					
În lei	În ruble	Sporul de funcționare	Indemnitatea pe caz de boală	TOTALUL contribuțiilor		Lei	R.	Lei	R.				
76	66			76	66	370	-	16	50	313	50	<i>[Signature]</i>	
76	66			76	66	370	-	16	50	313	50	<i>[Signature]</i>	
30				30		270		12	50	258	50	<i>[Signature]</i>	
20				20		180		9		171		<i>[Signature]</i>	
20				20		180		9		171		<i>[Signature]</i>	
20				20		180		9		171		<i>[Signature]</i>	
20				20		180		9		171		<i>[Signature]</i>	
15				15		135		6	75	128	25	<i>[Signature]</i>	
20				20		180		9		171		<i>[Signature]</i>	
15				15		135		6	75	128	25	<i>[Signature]</i>	
15				15		135		6	75	128	25	<i>[Signature]</i>	
						100				100		<i>[Signature]</i>	
						100				100		<i>[Signature]</i>	
						50				50		<i>[Signature]</i>	
						50				50		<i>[Signature]</i>	
248		32		288		325		1175		242		25	

...ea cifrelor.

Secretară și casieră
[Signature]

Tipografia Lăcustărească, Buzău, România.

Un al treilea stat de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna noiembrie** a anului 1884, cu Eminescu tot pe poziția a patra, dar scris cu o cerneală diferită de a cea folosită pentru ceilalți 16 angajați, precizează, la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" informația "supl. Geograf și sta", ceea ce înseamnă "**suplinitor Geografie și statistică**". Salariul pe care Eminescu l-a încasat era cel prezentat anterior: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Și pe acest al treilea stat **nu este semnătura lui Eminescu**, singura care lipsește.

MINISTERIUL AGRICULTURĂI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

—
DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚŪ

din

JASSY.

STATŪ

Constatândă prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna Nambre anulă 188 4.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚU
din
Jassy.
458P

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI, COMERȚULUI ȘI AFĂRII EXTERNE
STATUL

Constatarea prezenței și achitarea personalului școlii comerciale

Nr. cronologic	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	D T L E		Functiunile pe care s-au sume frate și la- scriso în bugetul.						DETINERII AFĂRII (După art. 14 din lege)		LA FONDUL CASEI (După art. 3 din lege)			
			Popolu	Vacanță	Distribuție		Diana		Spore		Al la casa		pasivitate retragere	Sporele		Rămăși
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		Lei	B.	
1	M. M. Zaccaria	prof. de contabilitate	30		212.00							25.20				
2	A. Bălan	prof. de limba franceză			212.00							25.20				
3	B. P. Rada	prof. de matematică			100							10				
4	M. Șumuleanu	prof. de profesie			212							25.20				
5	E. Vigiș	prof. de fizică și chimie			200							20				
6	T. Căstăcel	prof. de limba română			200							20				
7	Pa. Pop	prof. de matematică			200							20				
8	T. Căstăcel	prof. de română			200							20				
9	A. Weiskuler	prof. de limba italiană			150							45				
10	A. Dăncuș	prof. de germană			200							20				
11	A. Averoff	prof. de franceză			150							15				
12	T. Pucile	prof. de calligrafie			100							10				
13	D. C. Thier	prof. de fizică					100									
14	D. Prodan	secretar					100									
15	Cost. Aron	secretar					50									
16	Pa. Șchiș	secretar					50									
17	Director				4.451.70		100					1.100				
17	D. Stravalia I.G.	Director					50									

Se certifica prezența în serviciu a personalului corespunzător în această Școală și exactitatea cifrelor.

DIRECTOR, *[Signature]*

Vădit și controlat la ordonanciar

PTUREI, INDUS TRIEI, COMERCIALUL ȘI DOMENILORŪ.

STATŪ

personalei *scolei comerciale pe luna Noiembrie 1884*

DEBITERII AFECTAȚII				LAZORILE CASEI PENSIVELORŪ				SUMA	Taxa	SUMA	No.	SEMNAȚURA DE PRESENȚA ȘI ACHITARE.	
După art. 14 din legea din 1884				1884 și art. 3 din legea din 1872				de plătit	de 5%	plătită	de plată		
10 în sută.	Suma în lei și bani	Lei	Bani	Spații de locuit	Spații pentru mese	TOTALUL	Lei	Bani	Lei	Bani			
25	20					25 20	226	80	11	34	215	46	
25	20					25 20	226	80	11	34	215	46	
25	20					25 20	226	80	11	34	215	46	
25	20					25 20	226	80	11	34	215	46	
10						30	270		13	30	253	30	
25	20					25 20	226	80	11	34	215	46	
20						20	130		9		121		
20						20	130		9		121		
20						20	130		9		121		
20						20	130		9		121		
15						15	135		6	75	128	25	
20						20	130		9		121		
15						15	135		6	75	128	25	
10						10	120		6	30	119	70	
X						X	120		6	30	119	70	
							100				100		
							100				100		
							50				50		
							50				50		
<hr/>				<hr/>									
215	20					215 20	226	80	11	34	215	46	
							50				50		

J. A. Bădăraș
B. J. Haid
Al. J. Jivan
St. J. Jivan
J. J. Jivan
St. J. Jivan
A. J. Jivan
S. J. Jivan
A. J. Jivan
S. J. Jivan
J. J. Jivan
St. J. Jivan
A. J. Jivan
S. J. Jivan

Am văzut și am aprobat
 pe lângă mine și pe
 alții din comisie
 în ziua de azi
 în anul 1884

Secretară și cashier
[Signature]

Proprietar: Lucian I. Bădăraș

Un alt stat de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași, pe care nu este trecută luna pe copertă, ci doar în interior, îl poziționează pe Mihai Eminescu pe locul 6, de pe 4, ca în celelalte, și este și semnat de către poet. La rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei.

Este foarte posibil ca acest **stat de plată să fi fost semnat de Eminescu la ultima vizită pe care directorul Stravolca i-a făcut-o în luna noiembrie**. Din documente, deducem că acesta l-a vizitat pe poet de cel puțin 3 ori în noiembrie 1884.

²⁰
MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERTŪ

din

JASSY.

Concept

STATŪ

Constatându prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna _____ anulă 188 _____

Constatarea prezenței și achitarea personalului școlii comerciale

Nr. numărul	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DATE		Cantumul pe lună al salariului fixat și înscris în bugetul						BETINERII ACEȘTEI După art. 14 din legea			LA FONDUL CASH-PENSI După art. 14 din legea de la			
			Serii	Volumul	Retribuție		Diurnă		Spore		10 la sută			Alte		Alte	
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
1	M. M. Zamcoșci	Prof. de Calculabil	30	-	250	-	-	-	-	-	-	25	60	-	-	-	-
2	A. Băntău	de Francază	-	-	250	-	-	-	-	-	-	25	60	-	-	-	-
3	Am. Weiszacker	de Italiană	-	-	150	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-
4	D. T. Kudu	de Istorie	-	-	300	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-
5	A. Avneff	de Greacă	-	-	150	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-
6	M. Eminescu	de Geografie	-	-	250	-	-	-	-	-	-	25	60	-	-	-	-
7	T. Caracoveanu	de Drept	-	-	200	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-
8	M. Popu	de Matematică	-	-	200	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-
9	C. Vizincan	de Fizică	-	-	200	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-
10	Th. Băntău	de Caligrafie	-	-	140	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-
11	T. Cotea	de Română	-	-	200	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-
12	A. Săvescu	de Germană	-	-	200	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-
13	D. C. Thron	de Higiienă	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	T. G. Stravulea	Director	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	D. Băntău	Secretar	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Cost. Arman	Cușier	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	M. Schorban	Portar	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
					2496	-	350	-				249	60				

Se certifica prezenta în serviciu a personalului cuprins în această Statu și exactitatea cifrelor.

DIRECTORUL,

T. G. Stravulea

Vădat și controlat în ordonanciar

INDUSTRIEI, ÎNDRUMĂRII, COMERCIOULUI ȘI DOMENIILOR.

STATŪ

personalului școlii comerciale pe luna *Noiembrie* 1884

REȚINERILE AFECTATE			LA FONDULI CAȘI PENSUNILOR			SUMA			SUMA			Nu chitanțele au cauza plă- ții con- ținându-se pe tranzitul cursului	SEMNAȚURA DE PRESENȚĂ ȘI ACHITARE.
După art. 14 din legea nr. 8			1883 și art. 3 din legea nr. 1872			de plată			de plată				
10 la mie	sumă de reținere		Spații reținute	Suma pro- mulțumită		TOTALUL reținut			de plată				
Lei	B.	Lei	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
25	20				25	20	226	30	11	34	215	46	<i>[Signature]</i>
25	20				25	20	226	30	11	34	215	46	<i>A. d. Spataru</i>
15	-				15	-	135	-	6	75	128	25	<i>A. Nețrețel</i>
30	-				30	-	270	-	11	50	252	70	<i>B. Nagy</i>
15	-				15	-	135	-	6	75	128	25	<i>A. Ansoff</i>
25	20				25	20	226	30	11	34	215	46	<i>W. Gump</i>
20	-				20	-	180	-	9	-	171	-	<i>J. Caraciu</i>
20	-	90			110	-	91	-	4	50	85	50	<i>J. Nagy</i>
20	-				20	-	180	-	9	-	171	-	<i>[Signature]</i>
14	-				14	-	126	-	6	10	119	90	<i>[Signature]</i>
20	-				20	-	180	-	9	-	171	-	<i>[Signature]</i>
20	-				20	-	180	-	9	-	171	-	<i>A. Danescu</i>
-	-				-	-	100	-	-	-	100	-	<i>J. Thier</i>
-	-				-	-	50	-	-	-	50	-	<i>J. J. Gheorghiu</i>
-	-				-	-	100	-	-	-	100	-	<i>[Signature]</i>
-	-				-	-	50	-	-	-	50	-	<i>C. Timoney</i>
-	-				-	-	50	-	-	-	50	-	<i>+ Ananin</i>
249	40	90			379	40	2.576	40	107	82	2.398	58	

Secretară și casieră
[Signature]

Tipografia Litografică Reșter Avram

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna decembrie** îl cuprinde pe Mihai Eminescu pe poziția a treia, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Salariul este similar cu cel din noiembrie, iar statul **este semnat de Eminescu**.

66
MINISTERIULŢ AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULŢI ŢI DOMENILORŢ.

DIREŢIUNEA ŢCOLEI PUBLICE DE COMERŢŢ

din

JASSY.

STATŢ

ConstatăndŢ preŢenŢa Ţi achitarea personalului serviciului scolei comerciale din Jassy

pe luna decembrie anulŢ 1884

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚU
din
Jassy.

MINISTERIUL AGRICULTURĂI, INDUS

ST

Constatarea prezenței și achitarea personalului

No. cenzorilor	Numele și Prenumele	FUNȚIUNEA sau NUMERUL POSTELII	D.I.L.E.		Cuantumul pe lună al sumei fixate și înscrise în buget.			REȚINERILE AFECTATE După art. 14 din legea de...				
			Serviciu	Venituri	Retribuțiune	Dinși	Spese	10 la sută		jumătate din retribuțiune		
								Lei	B.		Lei	B.
1	H. M. Zancovici	Prof. de Comptabilitate	30	-	252	-	-	-	25	20	-	-
2	" A. Bădărău	" de Franțeză	-	-	252	-	-	-	25	20	-	-
3	" M. Ștefănescu	" de Geografie	-	-	252	-	-	-	25	20	-	-
4	" B. T. Rada	" de Istorie	-	-	300	-	-	-	30	-	-	-
5	" J. Pop	" de Matematică	-	-	200	-	-	-	20	-	-	-
6	" T. Caracovschi	" de Științe	-	-	200	-	-	-	20	-	-	-
7	" C. Miron	" de Fizică	-	-	200	-	-	-	20	-	-	-
8	" M. Ștefănescu	" de Germană	-	-	200	-	-	-	20	-	-	-
9	" T. Căța	" de Război	-	-	200	-	-	-	20	-	-	-
10	" A. Avramoff	" de Geografie	-	-	150	-	-	-	15	-	-	-
11	" An. Măgureanu	" de Istorie	-	-	150	-	-	-	15	-	-	-
12	" H. Păușel	" de Calligrafie	-	-	140	-	-	-	14	-	-	-
13	" C. Thiron	" de Higienă	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
14	" M. G. Stănculescu	Director	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-
15	" S. Bădărău	Secretar	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
16	" Cost. Ciocan	Revisor	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-
17	" Gh. Tăbăcariu	Portier	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-
					2496	-	350	-	2496	50	-	-

Se certifica prezența în serviciu a personalului cuprins în acest Statut și exactitatea cifrelor.

DIRECTORUL,

M. G. Stănculescu

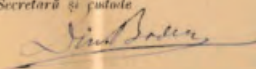
Vădută și controlată la ordonanciare

TRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

ATŪ

scolēi comerciale pe luna Decembrie 1884

LA FONDULŪ CASEI PENSUNILORŪ 1868 și art. 3 din legea de la 1872			SUMA de plăti			SUMA de plăti			No. chitanței sub care s'a plă- tită contri- buțiunea pe trimestrul cursului	SEMNATURA DE PREZENȚA ȘI ACHITARE.			
SporulŪ retaliatiunii		Rămășiți pe vacanțe și răsoli		TOTALULŪ reținerilor		Trecu- te		plătă					
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei			B.		
				25	20	226	30	11	34	215	46		
				25	20	226	30	11	34	215	46		A. A. Bradary
				25	20	226	30	11	34	215	46		M. Eminescu
				30	-	270	-	13	50	256	50		D. Nedy
				20	-	180	-	9	-	171	-		J. Opat
				20	-	180	-	9	-	171	-		Chiriac
				20	-	180	-	9	-	171	-		C. Nigulescu
				20	-	180	-	9	-	171	-		A. Leancu
				20	-	180	-	9	-	171	-		B. B.
				15	-	135	-	6	75	128	75		A. B.
				15	-	135	-	6	75	128	75		A. Witzke
				15	-	126	-	6	30	119	70		A. R.
										100	-		J. F.
										50	-		J. F.
										100	-		D.
										50	-		C.
										50	-		+ A.
				249	60	2596	20	112	70	2484	08		

SecretarŪ și școlote

Tipografia Măntănușilor, București, 1884

Directorul Stravolca, despre spitalizarea lui Mihai Eminescu

La data de 25 ianuarie, I. G. Stravolca, directorul Școlii Comerciale din Iași, transmite Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor că **Mihai Eminescu este încă bolnav în spital**, la trei luni de la momentul în care poetul și-a fracturat maleola. Stravolca cere să se aprobe continuarea suplinirii lui Eminescu de către E. Gruber.

”Domnule Ministru,

Domnul M. Eminescu aflându-se încă bolnav în spital, și prin urmare în imposibilitate de ași începe cursul său la această școală, am onoare a vă ruga să bine-voiți a aproba continuarea suplinirii sale până la însănătoșire, tot prin (...) Gruber, ca până în prezent.

Bine-voiți, vă rogu, Domnule Ministru a primi asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Director

I.G. Stravolca”

Pe același document apare o însemnare:

”DI Eminescu suplinitor la catedra de geografie de la școla comerc. din Iassy a avut concediu de 2 luni de zile care a expirat la 24 ale curente, în care timp a fost supliniit de (...) Gruber.”

O altă însemnare importantă care apare pe documentul invocat este rezoluția de aprobare a prelungirii concediului pentru încă două luni în cazul lui Mihai Eminescu, dar și pentru suplinitorul poetului, E. Gruber. Interesantă este și data rezoluției: 1 februarie 1885.

”Se aprobă pentru 2 luni

1 Feb. 1885”

R O M Â N I A

Ministerul Agricult. Industrii Comercinului
si Domeniilor.

DIRECTIUNEA

SCOALEI PUBLICE DE COMERCIU

din

IASSY

N. 511

Iassy, Luna 28 Ianuarie 1885

Apf.

REGISTRATURA
MINISTERULI AGRICULTURII COMERCII SI
INDUSTRIEI SI DOMENIILOR

N. 3967 - 1885 *Januarie*

114

DIVISIUNEA

AGRICULTURII INDUSTRIEI SI COMERCII

INREGISTRAT LA N. 464

1885 Luna 28 Ianuarie

Domnule Ministru,

67
Dl. Eminența suplinitor la
Catedra de Geografie de
la Școala Comerc. de Iassy
a avut concediu de 2 luni
de ră. care a expirat
la 24 ale curentului, în care
timp a fost suplinuit de
un domn Gamber. -

Domnul M. Simionu aflându-se în
timpul în spital, și prin urmare în imposibilitate de a
ține cursul său la această școală, am rugat
a să ruga și lăsa-vorți a speța continuarea
cursului său până la însușitorii. Tot prin
domn Gamber, sa până în prezent. -
Pău-vorți și rugă, Săcuțele Ministeru a
cui asigurarea vădită este considerativă.

Opinion
Director *J. Gamber*

le aprobat pentru
2 luni
1 Feb. 85
[Signature]

Secretar
[Signature]

D. Sule

Domnului Ministru al Agriculturii, Ind. Com. și Domeniilor. București.

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna ianuarie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a treia, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚŪ

din

JASSY.

STATŪ

Constatându prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna ianuarie anulă 1885

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚU
din
Jassy.
455*

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUS

3600

ST

Constatarea prezenței și achitarea personalului

No. curentă	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE	Constatarea pe luna și sumei fixate și înscrise în bugetul.						REȚINERILE AFECTATE După art. 14 din legea de la				
				Retribuție		Darna		Spese		10 la sută		jumatate din retribuție		
				Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
1	M. T. Zancu	Prof. de Comptabil	30	-	252	-					2520			
2	A. Bădăscu	de Franca		-	252						2520			
3	M. Simion	de Geografie		-	252						2520			
4	B. T. Radu	de Istorie		-	300						3000			
5	Gh. Roșu	de Matematică		-	200						2000			
6	T. Caracioroam	de Arhitectură		-	200						2000			
7	E. Visinescu	de Fizică		-	200						2000			
8	M. Dăncuș	de Germană		-	200						2000			
9	T. Cotea	de Română		-	200						2000			
10	Am. Weiskender	de Italiană		-	150						1500			
11	A. Averoff	de Franceză		-	150						1500			
12	Th. Puștin	de Calligrafie		-	140						1400			
13	D ^{ca} C. Thion	de Higienă		-			100							
14	T. J. Stravlea	Director		-			50							
15	Sim. Bradu	Secretar		-			100							
16	Cost. Argaman	Curier		-			50							
17	Gh. Fuhăreanu	Portar		-			50							
						2446		350			2446			
						2604					2604			

Se certifica prezența în serviciu a personalului coprinși în această Școală și exactitatea cifrelor.

DIRECTORU,

T. J. Stravlea

Vețut și controlat la ordonanțiere

PRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

STATŪ

scolei comerciale pe luna *ianuarie* 1885

A FONDULŪ CASEI PENSIVILORŪ 98 și art. 9 din legea de la 1872				SUMA				SUMA				No. citanđri sub care s'a plătit contribuțianca pe trimestru cugiloror	SEMNAȚURA DE PRESENȚA ȘI ACHITARE.
Speranță (de plățimuri)		Economii prin vânzarea de comenzi referitoare		TOTALULŪ		de plăti		plătită					
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		
		25 20	226 80	11 34		215 46							
		36 00		324		16 20		307 10					
		25 20	226 80	11 34		215 46							
		25 20	226 80	11 34		215 46							
		30		270		13 90		256 50					
		20		180		9		171					
		20		180		9		171					
		20		180		9		171					
		20		180		9		171					
		20		180		9		171					
		15		135		6 75		128 25					
		15		135		6 75		128 25					
		14		126		6 30		119 90					
				100				100					
				50				50					
				100				100					
				50				50					
				50				50					
		269 360		2588 80		117 18		2576 72					

[Handwritten signatures and names of contributors]
 A. A. Boicea
 M. Eminescu
 D. Radu
 J. Pop
 C. Ciomacu
 C. Popescu
 I. Danescu
 J. C. Pop
 A. Niculescu
 A. Avrope
 M. Avram
 D. Popescu
 S. J. Popescu
 J. M. Popescu
 C. Popescu
 M. Popescu

[Handwritten notes on the right margin]
 214
 18 20
 217
 214
 4
 100

50

Secrețară și casier

[Handwritten signature]

Tipografia "Luceafărul" Buzău, Anonimă.

La data de 4 februarie 1885, Diviziunea Agriculturii, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, îi transmite directorului Școlii Comerciale din Iași **prelungirea concediului lui Mihai Eminescu cu încă două luni.**

"Dlui director al școlii comerciale Iași

Spre răspuns la raportul Dv No. 513 din 24 ianuarie 1885, am onore a vă face cunoscut, că Ministerul aprobă în baza celor arătate de Dv. prin citatul raport acordă concediului Dlui M. Eminescu profesor la acea școla încă cu 2 luni cu condițiunea de a fi supliniit prin Dl Gruber care a supliniit și până acum."

Același document conține adresa Diviziunii Agriculturii, Industriei și Comerțului, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor către directorul <Domeniilor> (Secția Ordonanțe) prelungirea concediului lui Mihai Eminescu.

"Dlui Director

Referindu-ne la nota noastră No. 69505/84 am onore a vă face cunoscut că s-a acordat prelungirea concediului Dlui M. Eminescu profesor la școla comercială din Iași încă cu 2 luni fiind supliniit în acest timp tot prin Dl Gruber."

N° 464

Divizia Agricult.

N° 4478

1885 Februar 4

Doamnei Director al
Scolii comerciale
Iasi.

115

25/84

Sprijinim la raportul D^o
N° 573 din 24 Ianuar 1885, prin care
se ne face cunoscut, ca Ministerul,
aprobata in baza celor aratate de
D^o prin citatul raport, acordat con-
cedințele ~~2 clase~~ Doamnei M. Lavinia
profesor la scola ^(scara cu 2 clase)
comerciale de o zi sup limit prin
D^o Loubet, care a sup limit si prima
accum. -

Pr
S. L. -

[Signature]

N° 464

Doamnei Director
La Ood

4 Februar Referindu-ne la nota nr. 1
nr. 69 din 1884, am voie sa ne fac cunoscut
ca oia acordat prelungirea concedinței
Doamnei M. Lavinia profesor la scola
comerciale din Iasi in a 2 clase, fiind
sup limit in acest timp tot prin D^o
Loubet. -

Pr. J. 20.

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna februarie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a treia, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Luna nu este trecută pe coperta documentului, ci doar în interior. Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

—
n7
DIREȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERTŪ
din
JASSY.

STATŪ

Constatândă prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna _____ anulă 188 _____

DIRECȚIUNEA ȘCOLII PUBLICE DE COMERȚU

din
Jassy.

4359

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUS

ST

Constatare prezenta și achitarea personalului

No. curentă	Numele și Prenumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE		Constatare pe luna și suma fixate și în- scrise în bugetă.						REȚINELE AFECTATE După art. 14 din legea de- la					
			Serviciu	Vizitate	Retrașiune		Dintra		Spese		De la sală		jumătate din pensiuni			
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		
1	M. A. A. Bărbăntu	Prof. de Franțeză	10	-	360	-	-	-	-	-	-	26	-	-	-	
2	M. T. Rencu	„ de Contabil.	„	-	252	-	-	-	-	-	-	25	20	-	-	
3	M. Simion	„ de Geografie	„	-	252	-	-	-	-	-	-	25	20	-	-	
4	B. T. Rădu	„ de Istorie	„	-	300	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	
5	Ph. Roșu	„ de Matematică	„	-	200	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	
6	T. Caraculianu	„ de Dapt.	„	-	200	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	
7	M. Săvescu	„ de Germană	„	-	200	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	
8	T. Cotea	„ de Română	„	-	200	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	
9	C. Visincan	„ de Fizic	„	-	200	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	
10	A. Averoff	„ de Franceză	„	-	150	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	
11	An. Weisbrocker	„ de Poloneză	„	-	150	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	
12	T. Păulea	„ de Calligrafie	„	-	140	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	
13	D. C. Tănuș	„ de Agenie	„	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	T. J. Stănilca	Director	„	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Sim. Popescu	Secretar	„	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	
16	Ph. Săvescu	Secretar	„	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	
17	Col. Armanu	Chim	„	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	
					2604	-	150	-	-	-	-	260	40	-	-	

Se certifica prezenta în serviciu a personalului coprins în acest Stat și exactitatea cifrelor.

DIRECTORU,

T. J. Stănilca

Văgătu și controlată la ordonanciare

TRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILOR. ¹²⁸

ATŪ

scolei comerciate pe luna Februarie 1885

LA FONDUL CASEI PENSUNILORŪ
1868 și art. 3 din legea de la 1872

Sporeni retribuiți		Rămăși pe vacanțe și vacanți		TOTALULŪ retribuiților		SUMA de plată		Tasa de 5%		SUMA plată		No. chitanței sub care s'a plătită contribuțiunea pe tranșele de câștig
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	

SEMNATURA DE PREZENȚĂ ȘI ACHITARE.

				16	-	224	-	16	20	107	50	1260	<i>A. col. Madara</i>	
				25	20	226	20	11	24	215	26	1220	<i>L. ...</i>	
				25	20	226	20	11	24	215	26	1220	<i>M. ...</i>	
				10	-	270	-	13	50	256	50	1960	<i>B. T. Nagy</i>	
				20	-	180	-	9	-	171	-	877	<i>h. Nagy</i>	
				20	-	180	-	9	-	171	-	864	<i>L. ...</i>	
				20	-	180	-	9	-	171	-	855	<i>A. ...</i>	
				20	-	180	-	9	-	171	-	846	<i>Blota</i>	
				20	-	180	-	9	-	171	-	837	<i>Chimica</i>	
				15	-	135	-	6	75	128	25	1032	<i>A. ...</i>	
				15	-	135	-	6	75	128	25	1023	<i>A. Westphal</i>	
				14	-	126	-	6	20	119	70	912	<i>M. ...</i>	
				-		100	-	-		100	-	800	<i>S. ...</i>	
				-		50	-	-		50	-	585	<i>L. ...</i>	
				-		100	-	-		100	-	820	<i>D. ...</i>	
				-		50	-	-		50	-	405	<i>A. ...</i>	
				-		50	-	-		50	-	390	<i>C. ...</i>	
						250	40	26	73	60	117	18	2576	42

Secreția și contul
L. ...

Tipografia "Luceafărul" Budaia, Avocații

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna martie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Luna nu este trecută pe coperta documentului, ci doar în interior. Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

MINISTERIUL AGRICULTURĂI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

142
DIREȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚŪ

din
JASSY.

STATŪ

Constatândŭ prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna _____ anulŭ 188 _____

DIRECȚIUNEA ȘCOLII PUBLICE DE COMERȚU
din
Jassy.

MINISTERIUL AGRICULTURII, IND

S

Constatarea prezenței și achitarea personalului

No. curriculum	Numele și Pronumele	FUNCTIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE		Cantumul pe luni al salariului fixat și înseriat în buget.						RETINERILE AFECTE După art. 14 din lege			
			Serie	Volum	Retribuțiune		Diurnă		Spese		10 la sută		judecată petrișor	
					Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		Lei
1	M. T. J. Stravalia	Director	30	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-
2	A. A. Bădăreț	Prof. de Franț.	-	-	160	-	-	-	-	-	16	-	-	-
3	B. T. Rădu	de Istorie	-	-	100	-	-	-	-	-	10	-	-	-
4	M. T. Zamov	de Contabil	-	-	252	-	-	-	-	-	25	20	-	-
5	M. Scimonea	de Geografie	-	-	252	-	-	-	-	-	25	20	-	-
6	Gh. Roga	de Matematică	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-	-
7	T. Caracovianu	de Drept	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-	-
8	N. Săuceanu	de Germană	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-	-
9	T. Căta	de Română	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-	-
10	C. Virimene	de Fizică	-	-	200	-	-	-	-	-	20	-	-	-
11	Krist. Kuroff	de Fizică	-	-	150	-	-	-	-	-	15	-	-	-
12	An. Mikoschik	de Italiană	-	-	150	-	-	-	-	-	15	-	-	-
13	T. Bruciu	de Algebră	-	-	140	-	-	-	-	-	14	-	-	-
14	S. C. Tiron	de Higienă	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
15	Din. Proșean	Secretar	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
16	Gh. Căpăreanu	Portar	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-
17	Cost. Derman	Curier	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-
					2604	-	350	-	-	-	260	40	-	-

Se certifică prezența în serviciu a personalului cuprins în acestă Ștată și exactitatea cifrelor.

DIRECTORU,

J. J. Stravalia

Vădit și controlat la ordonanciare.

TRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

ATŪ

143

scolei comerciale pe luna Martie 1885

LA FONDULŪ CASEI PENSUNILORŪ 1868 și art. 3 din legea de la 1872						SUMA		Tacia		SUMA		No. chitanței sub care s'a plă- tă contribu- țiunea pe tranzitul cargilor	SEMNATURA DE PREZENȚĂ ȘI ACHITARE.
Sporiul retribuiției		Economii pe care s'a realizat		TOTALUL reținerilor		de plată		5%		plătă			
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.		
-	-	-	-	-	-	17	-	17	-	557	-		<i>J. H. H. H.</i>
76	324	16	30	127	50	127	50	127	50	127	50		<i>S. de B. de B.</i>
18	270	12	50	252	50	252	50	252	50	252	50		<i>B. de B.</i>
25	20	22	30	11	24	215	46	215	46	215	46		<i>S. de B.</i>
25	20	22	30	11	24	215	46	215	46	215	46		<i>M. C. C.</i>
20	-	10	-	9	-	121	-	121	-	121	-		<i>J. H. H.</i>
20	-	10	-	9	-	121	-	121	-	121	-		<i>S. C. C.</i>
20	-	10	-	9	-	121	-	121	-	121	-		<i>S. C. C.</i>
20	-	10	-	9	-	121	-	121	-	121	-		<i>S. C. C.</i>
20	-	10	-	9	-	121	-	121	-	121	-		<i>S. C. C.</i>
20	-	10	-	9	-	121	-	121	-	121	-		<i>S. C. C.</i>
5	-	125	-	675	-	128	25	1572	25	1572	25		<i>S. C. C.</i>
5	-	125	-	675	-	128	25	1572	25	1572	25		<i>S. C. C.</i>
14	-	126	-	678	-	119	70	9134	35	9134	35		<i>S. C. C.</i>
-	-	100	-	-	-	100	-	100	-	100	-		<i>S. C. C.</i>
-	-	100	-	-	-	100	-	100	-	100	-		<i>S. C. C.</i>
-	-	50	-	-	-	50	-	50	-	50	-		<i>S. C. C.</i>
-	-	50	-	-	-	50	-	50	-	50	-		<i>S. C. C.</i>
260 40						2693 60	117 10	2576 42					

Secretarii și casierii

Tipografia Literarilor Români București

Starea de sănătate a lui Mihai Eminescu

La data de 4 aprilie 1885, directorul Școlii Comerciale din Iași, I. G. Stravolca, dă noi detalii despre starea de sănătate a lui Mihai Eminescu, cu care precizează că a vorbit. Directorul îi spune ministrului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor că poetul "nu-și poate reîncepe cursul (...) din cauza nedeplinei sale însănătoșiri" și îi cere prelungirea suplinirii la catedra de Geografie până la sfârșitul anului școlar 1884-1885.

"Domnule Ministru,

În temeiul declarațiunei verbale făcută nouă de către Domnul Mihai Eminescu, cum că nu-și poate reîncepe cursul seu de Geografie la această școlă, din cauza nedeplinei sale însănătoșiri, am onore a vă ruga să bine voiți a aproba suplinirea Dsale – în interesul învățământului – până la finele anului școlaru 84-85 tot prin domnul Eduart Gruber.

Bine voiți, vă rogu, Domnule Ministru, a primi asigurarea destinsei mele considerații.

Director,

I.G. Stravolca

D. Sale

Domnului Ministru al Agriculturiei, Ind. Com. și Domeniilor. București."

Pe document este trecută și o altă însemnare:

"DI M. Eminescu, suplinitor la catedra de Geografie de la școla comercială din Iassy, a avut concediu de 4 luni de dile care a expirat la 24 Martie trecut. În acest timp a fost supliniit prin d. Gruber.

Direcția școlei arată prin presentul că d. Eminescu încă nu este pe deplin sănătos și cere să se acorde prelungirea suplinirei prin d. Gruber până la finele anului școlar curent."

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚŪ

din

JASSY.

STATŪ

Constatândŭ prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna Numbre anulŭ 188 4

La data de 13 aprilie 1885, Direcția Agriculturii, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, comunică Școlii Comerciale din Iași că **s-a aprobat suplinirea catedrei ocupate de Mihai Eminescu prin Eduart Gruber, până la sfârșitul anului școlar 1884-1885.**

"Școlei Comerciale din Iassy

Am onore a vă face cunoscut că potrivit celor arătate de Dv. prin raportul No. 535 Ministrul a aprobat suplinirea catedrei ocupate de Dl M. Eminescu, prin Dl. Gruber, până la finele anului școlar."

În același document se regăsește și adresa Direcției Agriculturii, din Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, prin care comunică <Direcției Domeniilor> (la Ordonanțare) că s-a aprobat suplinirea lui Mihai Eminescu.

"La Ordonanțare

Am onore a vă face cunoscut că Ministerul în vederea celor arătate de Direcțiunea Școlei comerciale din Iassy prin raportul No. 535 a aprobat suplinirea Dlui profesor suplinitor M. Eminescu prin Dl. Gruber până la finele anului școlar curent. În statele de lefă însă se va urma întocmai ca și până acum."

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna aprilie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

MINISTERIUL AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

19
DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERTŪ

din
JASSY.

STATŪ

Constatându prezența și achitarea personalului serviciului școlii comerciale din Jassy

pe luna *Aprile* anulă 188*5*

DIRECȚIUNEA ȘCOLEI PUBLICE DE COMERȚIU
din
Jassy.
459

MINISTERIUL AGRICULTURII, INDUS TRIEI, C

STAT

Constatarea prezenței și achitarea personalului școlii c

Nr. comandă	Numele și Prenumele	FUNCȚIUNEA sau NUMERUL POSTULUI	DILE		Cuantumul pe lună al sumei fixate și în- seria în buget.			REȚINERILE AFECTATE După art. 14 din legea de la			LA FONDULUI CA 1908 și art. 3 din			
			Serviciu	Vacanțe	Retribuție		Diurna	Gratificație	Totalul		Trecut la			
					Lei	B.			Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
1	M. T. G. Stravlea	Director	10	-			50							
2	A. I. Băstăreș	Prof. de Franțeză			360	-						36		
3	D. T. Radu	de istorie			360		30		390			39		
4	M. I. Zăvescu	de calcul			252							2520		
5	M. Ștefănescu	de geografie			252							2520		
6	Gh. Pop	de matematică			252							2520		
7	T. Ștefănescu	de drept			252							2520		
8	E. Vălcușan	de timp liber			252							2520		
9	T. Cotea	de română			366.66		44.25		410.85			410.85		
10	M. Ștefănescu	de germană			300		45		345			345		
11	A. Ștefănescu	de desen			360							36		
12	A. Witzke	de franceză			252							2520		
13	T. Băstăreș	de desen			140							14		
14	D. C. Ștefănescu	de fizică					100							
15	Din. Băstăreș	scriitor					100							
16	Cost. Ștefănescu	scriitor					50							
17	M. Ștefănescu	scriitor					50							
					3398	350	119.25		1145.85			351.79		

Se certifică prezența în serviciu a personalului copinsă în acestu Statu și exactitatea cifrelor.

DIRECTORU,
[Signature]

Văditu și controlatu la ordonanciare

TRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENILORŪ.

ATŪ

scolei comerciate pe luna *Aprilie* 1885

LA FONDULŪ CASEI PENSIBILORŪ 1808 și art. 3 din legea de la 1872						SUMA	Taxa	SUMA	No.	SEMNATURA DE PRESENȚA ȘI ACHITARE.
Sporul prestațiunii		Remansi prin casnice și casnice		TOTALULŪ reținerilor		de plata	de %	plătita	chitanței sub care s'a plă- tă contribu- țiunea pe transcrierea cargitură	
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
-						0	-	0	000	<i>J. H. H. H.</i>
10	-	144	-	10	20	154	20	164	090	<i>W. A. H. H.</i>
10	-	151	-	7	55	158	55	216	100	<i>B. A. H. H.</i>
25	30	226	80	11	34	237	14	251	410	<i>J. H. H.</i>
25	30	226	80	11	34	237	14	251	410	<i>M. H. H.</i>
25	30	226	80	11	34	237	14	251	410	<i>J. H. H.</i>
25	30	226	80	11	34	237	14	251	410	<i>H. H. H.</i>
25	30	226	80	11	34	237	14	251	410	<i>C. H. H.</i>
41	09	169	32	5	40	174	72	246	200	<i>V. H. H.</i>
24	07	110	00	15	53	125	53	140	100	<i>V. H. H.</i>
10	-	114	-	10	20	124	20	144	000	<i>J. H. H.</i>
25	30	226	80	11	34	237	14	251	410	<i>J. H. H.</i>
14	-	126	-	4	30	130	30	166	000	<i>J. H. H.</i>
-		100	-	-	-	100	-	100	000	<i>J. H. H.</i>
-		100	-	-	-	100	-	100	000	<i>J. H. H.</i>
-		00	-	-	-	00	-	00	000	<i>J. H. H.</i>
-		00	-	-	-	00	-	00	000	<i>J. H. H.</i>
						151	74	151	74	

Secretară și custode
[Signature]

Tipografia Lăzărului Românesc

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna mai** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

32

Ministeriul Agriculturii, Industriei, Comerziului și
Domeniilor

STAT

Constatând prezența și achitarea *permisului Noale Comerciale*
deu Fași —

pe luna *Maiu* 1885

Constatând prezența și achitarea personalului acestei școli

No. curent	NUMELE ȘI PRONUMELE	FUNCTIUNEA sau NUMIREA POSTURILOR	No. și data chitanței de plata contribuției		ZILE			Quantul pe lună a sumei din buget								
			No.	Data	Serviciu	Vacanțe	Anii de serviciu	LEAFĂ		Gradare		Diurnă		TOTAL		
								Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
1	M. B. T. Rada	Director			10							10				
2	M. T. Zancov	Prof. de Contabilitate													252	
3	A. A. Bădăreanu	de Franțeză													160	
4	M. T. Rada	de Școală Politică													160 - 10 = 150	
5	M. Rădulescu	de Geografie													252	
6	C. Vizirescu	de Fizic. Fiz. Mat.													252	
7	T. Caraculovici	de Fizic. Mat.													252	
8	Gr. Popa	de Matematică													252	
9	T. Cotta	de Română													766 66 44 25 = 810 11	
10	N. Dăneș	de Germană													700 85 = 785	
11	Am. Weizsacker	de Italiană													252	
12	A. Averoff	de Greacă													160	
13	Ta. Buiucă	de Caligrafie													140	
14	D. C. Tivari	de Higienă													100	
15	Din. Radu	Secretar													100	
16	Gr. Săvârșeanu	Secretar													50	
17	Cost. Armanu	Școala													50	
Total . .																3398 66 119 25 350 = 3517

Se certifică prezența în serviciu a personalului în acest Stat și esactitatea cifrelor.

Director, *B. Z. Rada*

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna iunie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Luna nu este trecută pe coperta documentului, ci doar în interior. Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

57

Ministeriul Agriculturii, Industriei, Comerțului și
Domeniilor

STAT

Constatând prezența și achitarea.....

pe..... 188.....

SCOALA DE COMERCIU DIN IAȘI

STAT

Constatare prezenta și achitarea personalului școlii

No. curent	NUMELE ȘI PRONUMELE	FUNCTIUNEA sau NUMIREA POSTURILOR	No. și data eliberării de plata contribuției		DILE		Cantumul pe lună a sumei din buget				REȚINERII PENTRU CASA PENSIUNILOR											
			No.	Data	Serviciu	Vacanță	Anii de serviciu	LEAFĂ		Orasare	Diurnă		TOTAL	10 la sută		Jumătate din retribuții	Sporești retribuții	Economii prin vacanțe		Total		
								Lei	B.		Lei	B.		Lei	B.			Lei	B.		Lei	B.
1	M. B. P. Rada	Director																				
2	M. T. Zăvescu	Prof. de Contabilitate						250				250		25						25		
3	A. S. Păvălea	de Teorie						160				160		16						16		
4	B. T. Rada	de Științe Politice						160	10			170		17						17		
5	M. Văduțiu	de Geografie						250				250		25						25		
6	C. Văduțiu	de Științe Fizice						250				250		25						25		
7	T. Corcișoianu	de Drept						250				250		25						25		
8	G. Pop	de Matematică						250				250		25						25		
9	T. Cota	de Română						160	44	25		204		20						20		
10	M. Săvescu	de Germană						160	25			185		18						18		
11	An. Weisburger	de Italiană						250				250		25						25		
12	A. Averoff	de Franceză						160				160		16						16		
13	H. Brătilin	de Algebră						140				140		14						14		
14	L. C. Năstase	de Algebră									100									100		
15	Din. Popescu	Secretar									100									100		
16	Cost. Arvană	Curier									50									50		
17	G. Săvescu	Portar									50									50		
Total																						

Se certifică prezența în serviciu a personalului în acest Stat și exactitatea cifrelor.

Director,

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna iulie** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Luna nu este trecută pe coperta documentului, ci doar în interior. Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**.

93

Ministeriul Agriculturii, Industrii, Comerțului și
Domeniilor

S T A T

Constatând prezența și achitarea.....

pe 188

Ministerul Agriculturii, Industrii, Comerțului și
SCOALA DE COMERCIU DIN IAȘ

STAT

Constatand prezența și achitarea personalului școlii

No. curent	NUMELE ȘI PRONUMELE	FUNCTIUNEA sau NUMIREA POSTURILOR	No. și data plății de plată contribuției	DILE		Quantul pe lună a sumei din buget				BETINERII PENTRU CASA PENSII							
				Serie	Vacanțe	LECAFĂ	Gradare	Diurnă	TOTAL	10 la sută	Jumătate din retribuții	Sporală retribuții	Economii prin vacanțe				
														Lei	B.	Lei	B.
1	B. J. Rada	Director		30				50									
2	M. J. Lăncuș	Prof. de Compt.				252			252		2520						
3	S. A. Pădărean	„ de Francază				360			360		360						
4	B. J. Rada	„ de Istorie				360	30		390		390						
5	M. Eminescu	„ de geografie				252			252		2520						
6	C. Văștescu	„ de științe fizice				252			252		2520						
7	J. Caraciovăni	„ de Drept				252			252		2520						
8	gh. Roșu	„ de Matematică				252			252		2520						
9	J. Cotea	„ de limba Română				366	66	445	410	91	4109						
10	M. Dăncuș	„ germană				300	45		345		3450						
11	Am. Witzjaker	„ italiană				252			252		2520						
12	A. Averof	„ greacă															
13	J. Bănică	„ Dicționari				140			140		140						
14	B. C. Tiron	„ igienă						100									
15	B. Bădescu	Secretar						100									
16	Costachi Armana	Curier						50									
17	gh. Lăncuș	Portar						50									
Total ..						30366	11425	350	3152	91	31529						

Se certifică prezența în serviciu a personalului în acest Stat și exactitatea cifrelor.

Director,

B. St. Nade

Ministerului de Agricultură, Industriei, Comerțului și Domeniilor.

REGISTRUL DE COMERCIU DIN IAȘI

STAT

scutit

pe luna Iulie

anul 1885

94

Total pe lună a sumei din buget				REȚINERI PENTRU CASA PENSIUNILOR								SUMA		TAXE de 5 la oală pentru Stat		SUMA platită		No. câștigului de contribuție	SEMNĂTURA Constatarea prezenta și achitarea celei în drept		
Orsare		Diversă		TOTAL		10 la oală		Jumătate din retribuții		Spornii retribuițiilor		Economii prin vacanțe		Totalul reținerilor		de plată				platită	
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.			Lei	B.
		50														50		50		422	B. J. Radu
				252	2520									2520	226 80	1134	215 46	469			
				360	3600									3600	324	1620	1620	309			A. S. Brabant
				390	3900									3900	351	1755	1755	338 95			B. J. Radu
	30													2520	226 80	1134	215 46	420			H. Crumpea
				252	2520									2520	226 80	1134	215 46	469			Chiriac
				252	2520									2520	226 80	1134	215 46	469			T. Caraman
				252	2520									2520	226 80	1134	215 46	469			V. Pop
				410 91	41091									41091	369 82	18491	351 39	3066			J. I. Iotza
				345	3450									3450	310 50	15525	294 92	411			A. Dancuș
				252	2520									2520	226 80	1134	215 46	469			T. Măgulescu
				140	1400									1400	126	630	119 70	100			H. Brănuș
		100																100			S. P. P. P.
		100																100			S. P. P. P.
		50																50			S. P. P. P.
		50																50			S. P. P. P.

3866 119 25 350 - 315 91 315 79 315 99 3192 12 142 10 3080 02

Președintele

Secretar, *[Signature]*

Statul de prezență și achitarea personalului Școlii Comerciale din Iași **pe luna august** îl are pe Mihai Eminescu pe poziția a cincea, iar la rubrica "Funcțiunea și numirea postului" este trecută informația "prof de Geografie". Luna nu este trecută pe coperta documentului, ci doar în interior. Salariul pe care Eminescu l-a încasat: din 252 de lei i se opreau 25,2 lei pentru fondul casei pensiilor. Din suma rămasă, 226,8 lei, i se mai rețineau 11,34 lei, sub titlul de taxă 5%, iar leafa primită de poet a fost de 215,46 lei. Statul **este semnat de Eminescu**. Acesta este **ultimul stat de prezență al lui Eminescu ca profesor de statistică**, el rămânând, în continuare, subbibliotecar la Biblioteca Centrală din Iași.

102

Ministeriul Agriculturii, Industrii, Comerțului și
Domeniilor

S T A T

Constatând prezența și achitarea

pe

188

STAT

Constatare prezenta și achitarea personalului școlii

No. curent	NUMELE ȘI PRNUMELE	FUNCTIUNEA sau NUMIREA POSTURILOR	No. și data chitanței de plata contribuției		DILE		Cantul pe lună a sumei din buget						REȚINERII			
			No.	Data	Serviciu	Vacante	LEAFĂ		Grădare		Diurnă		TOTAL		10 la sută	
							Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
1	St. B. T. Radu	Director			10	-					50					
2	M. T. Zamor	Prof. de Compt.					252	-				252		25	20	
3	A. A. Bădără	„ „ Franca					360	-				360		36	-	
4	B. T. Radu	„ „ Titular					360	30				390		39		
5	M. Simion	„ „ Geografie					252					252		25	20	
6	C. Vălcuș	„ „ Stud. fizic					252					252		25	20	
7	T. Caracirovan	„ „ Drep					252					252		25	20	
8	Gr. Pop	„ „ Matematică					252					252		25	20	
9	T. Cofea	„ „ Română					366	66	44	25		410	91	41	09	
10	N. Dănuș	„ „ Germană					300	-	15			315	-	31	50	
11	An. Weitzsacker	„ „ Italiană					252	-				252		25	20	
12	A. Avușoff	„ „ Franceză														
13	Fl. Brătilin	„ „ Calligrafie					140					140		14	-	
14	D. C. Thron	„ „ Aziatică									100					
15	Sim. Bodone	Secretar									100					
16	Cost. Arman	Cuciner									50					
17	Gr. Schirvan	Portar									50					
							3038		66		44		25		280	
							3157		91		315		79			
Total . .																

Se certifică prezența în serviciu a personalului în acest Stat și esactitatea cifrelor.

Director, *B. T. Radu*

LA DE COMERCIU DIN IASI

107

STAT

reală

pe luna August anul 1885

Antul pe lună a sumei din buget			REȚINERI PENTRU CASA PENSIUNILOR										SUMA		TAXA de 5 la sută pentru Stat		SUMA		No. de contribuție	SEMNĂTURA Constatănd prezența și achitarea celui în drept
Gradați	Dinră	TOTAL	10 la sută		Jumătate din retribuții		Sporeni retribuției		Economii prin vacanțe		Totalul reținerilor		de plată		plătută					
Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.			
		50												50		50			B. J. Nade	
		252		2520								2520	22680	1184		21546				
		360		3600								3600	32400	1620		30780			J. et Barbary	
30		390		3900								3900	35100	1755		33345			B. J. Nade	
		252		2520								2520	22680	1184		21546			M. Cuzneșcu	
		252		2520								2520	22680	1184		21546			Chiriac	
		252		2520								2520	22680	1184		21546			Caracaciu	
		252		2520								2520	22680	1184		21546			Ș. Ș. Ș.	
664425		41091		410909								410909	369821848	35134		35134			Ș. Ș. Ș.	
-45		345		3450								3450	31050	1523		29427			V. Dancuș	
-		252		2520								2520	22680	1184		21546			Ș. Ș. Ș.	
		140		1400								1400	12600	630		11770			J. Dancuș	
		100		1000								1000	9000	450		8550			S. Tiroș	
		100		1000								1000	9000	450		8550			S. Ș. Ș.	
		50		500								500	4500	225		4275			S. Ș. Ș.	
		50		500								500	4500	225		4275			Ph. Subțir	
664175		25280		252791								252791	226801212	11210		215402				

elor.

Secretar *[Signature]*

CONCLUZII

Interesant că **toate statele de plată au fost semnate de Mihai Eminescu, deși o perioadă de câteva luni el nu era deplasabil**. Asta înseamnă că angajați ai Școlii, de câteva ori chiar directorul, despre care știm sigur că l-a vizitat, se duceau la spital și îi dădeau salariul lui Eminescu, iar acesta semna statele. Mai mult, pentru că în lunile iulie și august 1885 Eminescu a fost la tratament în Ucraina de astăzi, la Liman, lângă Odessa, este și mai **enigmatic modul în care el a semnat statele de plată**, precum și data la care le-a semnat.

Nu am reușit, până la momentul publicării acestui volum cu ocazia împlinirii a 164 de ani de la înființarea statisticii oficiale a României, să identificăm alte aspecte legate de cariera de profesor de statistică a lui Mihai Eminescu la Școala Comercială din Iași. Nu știm câte ore preda pe săptămână, nici câte zile a predat, de la începutul anului școlar și până la momentul în care și-a rupt piciorul. Nu avem informații nici cum a fost primit de elevi, posibil ca mulți dintre ei să fi auzit și să fi cunoscut importanța celui care le era profesor.

Rămâne de cercetat dacă vom descoperi noi informații și documente legate de perioada octombrie 1884 – septembrie 1885 în care Eminescu a figurat ca profesor de geografie și statistică.